

Kunnanhallitus**Aika** 24.8.2026 klo 17:00 - 21.21**Paikka** Monio, kokoustila Kammari, Pataljoonantie 6**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 304	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 305	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
§ 306	Lahelan elinkaarihanke, palveluntuottajan valinta	8
§ 307	Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029	13
§ 308	Lausunnon antaminen lentoradan yleissuunnitelmaan; Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava	27
§ 309	Lausunnon antaminen Väyläviraston ohjelmakokonaisuuteen vuosille 2026-2034	34
§ 310	Hankintaohjelman hyväksyminen	41
§ 311	Liikuntapalvelujen järjestämisen rakenteellinen selvitys ja selvityksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä päättäminen	43
§ 312	Tuomalan koulun toiminnasta tehtävien päätösten vaikutusten ennakoarviointi	48
§ 313	Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoiminnan vuokratuen myöntäminen vuodelle 2026	50
§ 314	Rykmentinportti I kaava-alueen yritystontin hinnoittelu	57
§ 315	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen luovuttaminen Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille	58
§ 316	Riihikallion Lähipalvelukeskus Oy:n purkautumisen merkitseminen tiedoksi ja omaisuuden vastaanotto	64
§ 317	Lausunnon antaminen Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta	66
§ 318	Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen TURVA-tapahtuman järjestäminen (Turvallinen Tuusula, varautuminen ja vapaaehtoistyö)	76
§ 319	Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Tuusulan osallistuminen Skutsi kuulee -hankkeeseen	81
§ 320	Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorten ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyön käynnistämisestä Pohjois-Tuusulassa	88
§ 321	Toimielinten pöytäkirjojen valvonta	93
§ 322	Ilmoitusasiat	94
§ 323	Muut asiat	95

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Läsnäoloaika	Lisätiedot
Läsnä	Mellin Janne	puheenjohtaja	17:00 - 21:21	
	Anttalainen Jari	1. varapuheenjohtaja	17:00 - 17:02 17:12 - 21:21	poistui kokouksesta §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Lindberg Arto	2. varapuheenjohtaja	17:00 - 17:11 17:48 - 21:21	poistui kokouksesta § 313 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Laitila Elisa	jäsen	17:00 - 21:21	
	Lappalainen Annika	jäsen	17:00 - 17:02 17:48 - 21:21	poistui kokouksesta §311 ja §313 käsittelyiden ja päätöksenteon ajaksi
	Lepojärvi Kati	jäsen	17:00 - 21:21	
	Lindberg Sara	jäsen	17:00 - 21:21	
	Mäensivu Karita	jäsen	17:00 - 21:21	
	Mäki-Kuhna Mika	jäsen	16:53 - 17:02 17:12 - 21:21	poistui kokouksesta §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Nyman Ari	jäsen	17:59 - 21:21	
	Peltonen Reetta	jäsen	17:00 - 21:21	
	Timonen Mika	jäsen	17:00 - 21:21	
	Yltävä Anna	jäsen	17:00 - 21:21	poistui kokouksesta §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Åvall Laura	jäsen	17:00 - 21:21	
	Ahonen Terhi	henkilökohtainen varajäsen	17:05 - 17:10	saapui kokoukseen §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Lindholm Heikki	henkilökohtainen varajäsen	17:03 - 17:10	saapui kokoukseen §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi
	Vainiola Lotta	henkilökohtainen varajäsen	17:03 - 17:47	saapui kokoukseen §311 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, poistui kokouksesta §313 päätöksenteon jälkeen
	Reinikainen Tuija	valtuuston puheenjohtaja	17:00 - 21:21	
	Ikkela Kalle	valtuuston 1. varapuheenjohtaja	17:00 - 20:28	
	Kiuru Kim	valtuuston 2. varapuheenjohtaja	17:00 - 21:21	
	Oksanen Annaliisa	kansliapäällikkö	17:00 - 21:21	
	Röntynen Antti-Pekka	hallintojohtaja	17:00 - 20:26	poistui kokouksesta §323 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Ora Kari	talousjohtaja	17:00 - 20:26	poistui kokouksesta §323 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Andersson Albert	kuntakehitysjohtaja	17:00 - 21:21	

	Liimatainen Marianne	sivistysjohtaja	17:00 - 20:26	poistui kokouksesta §323 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	van Dijken Marjo	hyvinvointijohtaja	17:00 - 20:26	poistui kokouksesta §323 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Kaltakari Maija	henkilöstöjohtaja	17:00 - 21:21	
	Olkkonen Jyri	projektitoimiston päällikkö	17:00 - 18:34	poistui kokouksesta §306 päätöksenteon jälkeen
	Laakso Jukka-Matti	liikenneinsinööri	17:00 - 19:40	poistui kokouksesta §310 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa
	Miettinen Paula	viestintäpäällikkö	17:00 - 21:21	
	Rojo Pia	sihteeri	17:00 - 21:21	
Läsnä etänä	Kontiola Inkeri	hankintapäällikkö	19:39 - 19:54	poistui kokouksesta §310 asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa

Allekirjoitukset

Janne Mellin
puheenjohtaja

Pia Rojo
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

304 - 323

Pöytäkirjan tarkastus

Sara Lindberg
pöytäkirjantarkastaja

Kati Lepojärvi
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Tuusulan kunnan asiantuntijajärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kunnan yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 31.8.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 304

Asiaselostus

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 305

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla. Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 303 päättänyt, että kunnanhallituksen pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä vuorollaan aakkosjärjestyksessä. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokousta seuraavan viikon maanantaihin mennessä.

Läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksen kokouksissa

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitellimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimitellimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kunnanhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä muiden toimitellinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimitellinten kokouksissa.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitella päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Kunnanhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 303 päättänyt myöntää toimikaudekseen läsnäolo- ja puheoikeuden toimialuejohtajille, hallintojohtajalle, talousjohtajalle, henkilöstöjohtajalle, kokouksen viestinnästä vastaavalle (viestintäpäällikkö tai viestinnän asiantuntija) ja pöytäkirjanpitäjänä toimivalle hallintopalvelusihteerille. Lisäksi kunnanhallitus on samassa asiassa päättänyt, että nuorisovaltuuston edustaja voidaan kutsua kunnanhallituksen kokoukseen, milloin käsiteltävä asia sitä edellyttää.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen
- valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Annika Lappalainen ja Kati Lepojärvi
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen siten, että asiat käsiteltiin järjestyksessä: 304-305, 311, 313, 306-310, 312, 314-323.
- valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Sara Lindberg ja Kati Lepojärvi
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen hyvinvointijohtaja van Dijkenille, projektitoimiston päällikkö Olkkoselle, hankintapäällikkö Kontiolalle, liikenneinsinööri Laaksolle

Lahelan elinkaarihanke, palveluntuottajan valinta

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 69

Valmistelija

Olkkonen Jyri, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeeseen sisältyy uudisrakennuksen suunnittelu ja rakennustyö sekä rakennuksen ylläpito- ja käyttäjäpalveluiden tuottaminen 20 vuoden palvelujakson ajan. Kohde on yhtenäiskoulu (vuosiluokat 1-9 + esiopetus). Lisäksi kohteeseen sisältyy päiväkotitilat ja nuorisotilat.

Hanke kilpailutettiin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016, hankintalaki) tarkoitettuna EU-kynnysarvon ylittävänä rakennusurakkana. Kilpailutus käynnistyi 25.5.2025 HILMA-ilmoituskanavassa julkaistulla EU-hankintailmoituksella.

Hankintamenettelynä käytettiin kilpailullista neuvottelumenettelyä.

Osallistumishakemuksen jättivät ja tarjoajiksi hankinnan neuvotteluvaiheeseen valittiin Fira Rakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymä, SRV Rakennus Oy ja YIT Rakennus Oy.

Hankinnan neuvotteluvaiheen aikana käsiteltiin tarjoajien kanssa useilla neuvottelukierroksilla hanketta koskevia suunnitelmia sekä hankkeen sopimusten kaupallisia ja oikeudellisia kysymyksiä.

Lopullisille tarjouksille asetettuun määräaikaan 18.5.2026 mennessä hankintayksikkö vastaanotti tarjoukset seuraavilta tarjoajilta:

- Fira Rakennus Oy:n ja Caverion Suomi Oy:n ryhmittymä
- SRV Rakennus Oy
- YIT Rakennus Oy

Kaikkien tarjousten todettiin täyttävän tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset. Kaikki tarjoukset hyväksyttiin mukaan tarjousvertailuun. Tarjouksen kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteena on paras hintalaatusuhde, jossa hinta saa painoarvon 55 % ja laatu 45 %. Hankintayksikkö on toteuttanut tarjousten laatuarvioinnin touko-kesäkuussa 2026. Laatuarvioinnin vertailuperusteet ja tulokset on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

Vertailuperusteiden pääkohdat olivat seuraavat:

	Maksimipisteet laatuarvioinnissa
Suunnitteluratkaisu	75
Toiminnallisuus (rakennuksen sisä- ja ulkotilat, piha- ja ulkoalueet)	66
Arkkitehtoniset ratkaisu ja soveltuvuus ympäristöön	9
Kestävä kehitys (sosiaalisen, ekologisen ja elinkaarivastuun näkökulma)	13
Toteuttamisen arviointi	12
Suunnittelun ja rakentamisen toteutus	5
Ylläpidon ja palveluiden toteutus	4
PTS-suunnitelma	3
Neuvotteluvaiheen toiminta	5
Yhteensä	105

Hinnan arviointiperusteena on käytetty tarjoushinnan nykyarvoa. Tarjoushinnan nykyarvo koostuu rakennusurakan, vuosittaisten kiinteistöpalveluiden ja energiakustannusten sekä vuosittaisten PTS-investointien nykyarvoista. Tarjoushintojen nykyarvot on laskettu tarjousvertailua varten yhteen.

Hankintayksikkö on laskenut tarjoushinnan nykyarvon (NPV (tarjous)) seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{NPV (tarjous)} = (\text{KH} + \text{PH} + \text{PTSH})$$

missä:

KH = Kohteen tarjottu rakennusurakan kokonaishinta (euroa)

PH = Kohteen vuosittaisten kiinteistö- ja siivouspalveluiden sekä energia-kustannusten yhteenlaskettu nykyarvo (euroa)

PTSH = Kohteen vuosittaisten PTS-investointien yhteenlaskettu nykyarvo koko palvelujakson ajalta (euroa)

Hankintayksikkö on suorittanut saatujen tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailun tarjouksen vertailuhintaan ja laadun arviointiin perustuen alla olevan kaavan mukaisesti:

$$H = \text{NPV}(\text{tarjous}) \times [1 - (L \times M \times X)]$$

missä:

H = Tarjouksen kokonaistaloudellisuushinta

NPV (tarjous) = Tarjoushinnan nykyarvo (NPV)

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus

§ 69
§ 306

18.8.2026
24.8.2026

L = Tarjouksen laatupisteet

M = Korkeimman laatupistemäärän saaneen tarjoajan
laatupisteiden määrä

X = Laadun painoarvo 45 %

Alhaisimman kokonaistaloudellisuushinnan saanut tarjous voittaa tarjouskilpailun. Mikäli usea tarjous saa saman kokonaistaloudellisuushinnan, valitaan näistä voittajaksi tarjous, joka on saanut eniten laatupisteitä.

Hintavertailu ja kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailu on esitetty liitteessä 2.

Kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailun perusteella edullisimman tarjouksen on tehnyt YIT Rakennus Oy.

Strategian toteuttaminen

Ehdotus toteuttaa seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☐ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☐ Elinvoiman edelläkävijä
- ☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Ehdotus toteuttaa seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☒ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Ehdotus perustuu seuraavaan ohjelmaan ja toteuttaa siinä asetettuja tavoitteita:

Palveluverkko-ohjelma

Kunnan EVA-menettelytapaohjeen mukaisesti:

- ☒ Päätökseen liittyen on toteutettu vaikutusten ennakkoarviointi
- ☐ Päätökseen liittyen ei ole tehty vaikutusten ennakkoarviointia

Lisätiedot: EVA tehty kaavoituksen yhteydessä

Esittelijä

vs. tilapalvelupäällikkö Savola Mika

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi [voittanut tarjoaja]

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi YIT Rakennus Oy:n

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 306
1135/02.08.00.02/2026

Valmistelija

Olkkonen Jyri, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi YIT Rakennus Oy:n

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

12(101)

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus§ 69
§ 30618.8.2026
24.8.2026**Käsittely**

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, jäsen Nyman esitti hankinnasta luopumista ja hankkeen hylkäämistä. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 18.34-18.46, jonka alkaessa projektitoimiston päällikkö Olkkonen poistui kokouksesta.

Päätös

Kunnanhallitus päätti valita Lahelan koulun, päiväkodin ja nuorisotilan elinkaarihankkeen palveluntuottajaksi YIT Rakennus Oy:n.

Hankintasopimus ei synny tällä päätöksellä vaan erillisten sopimusten allekirjoituksin. Sopimukset voidaan allekirjoittaa aikaisintaan, kun julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) 129 §:n mukainen 14 päivän odotusaika on päättynyt.

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Liite 2 Kokonaistaloudellinen edullisuus (julkinen)
2	Liite 1 Laatuarviointimuistio (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § 20 kohta)
3	Pöytäkirjanote: §306

Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029

Tekninen lautakunta 18.8.2026 § 72

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen tausta

HSL laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle seuraavalle vuodelle. HSL:n hallitus pyytää laatimastaan alustavasta suunnitelmasta vuosittain jäsenkuntiensa lausunnot. Vuonna 2026 jäsenkuntien on annettava lausuntonsa alustavasta suunnitelmasta viimeistään 10. syyskuuta.

HSL:n hallitus käsitteli alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2027-2029 kokouksessaan 26.5.2026 § 63. HSL pyytää jäsenkunnilta lausuntoa vuosien 2027–2029 alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Lausunto pyydetään seuraavista kokonaisuuksista viimeistään 10.9.2026:

- HSL:n toimintasuunnitelma,
- liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset,
- kuntaosuuksien taso ja
- kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisin maksaminen suunnitelmakaudella 2027–2029.

Lisäksi HSL pyytää jäsenkuntia esittämään näkemyksensä seuraaviin kysymyksiin:

- Kannattaako kunta lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)
- Kannattaako kunta tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?
- Miten suuren kustannuslisäyksen kunta on valmis hyväksymään kiristetyt päästötavoitteet saavuttamiseksi?
- Millä toimenpiteillä kunnan näkemyksen mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla?

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2026–2029,
- PKS-omistajaohjauksen tavoitteet,
- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028,
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2026–2027 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat; sekä
- vuoden 2025 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteuma- ja ennustetiedot vuodelta 2026.

Taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 on laadittu aiempien vuosien tapaan pääosin talousarviovuoden (2027) kustannustasoennusteen mukaisina.

HSL:n hallituksen kokouksen 26.5.2026 pöytäkirjassa (§ 63) ja sen liitteenä olevassa alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kuvattu asiaa. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus suunnitelmakaudesta.

Alustava toimintasuunnitelma

HSL:n strategia vuosille 2026–2029 on hyväksytty yhtymäkokouksessa 25.11.2025 ja tulevien vuosien suunnittelu on jäsennelty sen mukaan. Strategian menestystekijät kuvaavat kriittisiä edellytyksiä, joiden varaan HSL:n strategisten päämäärien saavuttaminen rakentuu.

Toimintasuunnitelmat vuosille 2027–2029 on laadittu siten, että toimenpiteet on kytketty HSL:n strategian neljään strategiseen päämäärään ja niiden menestystekijöihin. Näistä muodostuu neljä tavoitekokonaisuutta: helppoa liikkumista ihmisille, tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja, tuottavuudella tilaa uudistumiselle sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

HSL:n strategian mukaisesti liikennepalveluissa tavoitteena on parantaa liikkumisen sujuvuutta, vaikuttavuutta ja tuottavuutta. TTS-kaudella 2027–2029 joukkoliikennepalveluun kohdistuu merkittäviä muutoksia laajojen raideinfranhankkeiden ja korjaustöiden vuoksi. Työmaat pidentävät matka-aikoja ja heikentävät palvelutasoa, kun raideliikennettä joudutaan korvaamaan bussiliikenteellä. Tämä lisää erityisesti vuonna 2027 operointikustannuksia ja laskee lipputuloja. Haastavan taloustilanteen ja subventiotavoitteiden vuoksi poikkeusjärjestelyihin liittyvää riskitasoa on nostettu. Palvelutaso myös paranee hankkeiden valmistuessa muun muassa Kruunusiltojen ja Espoon kaupunkiradan myötä. Muut liikenteen lisäykset ovat vähäisiä, ja kehittämisessä painopiste on nykyisen tarjonnan kustannustehokkaassa kohdentamisessa.

Vuosina 2027–2029 joukkoliikenteeseen merkittävimmin vaikuttavat hankkeet ovat mm. Junatien metrosillan uusiminen, Espoon kaupunkiradan työt ja valmistuminen, Vantaan raitiotien rakentaminen ja liikennöinnin aloitus, Kruunusiltojen raitiotieliikenteen aloitus, Länsiratikoiden rakennustyöt Helsingissä, Kulosaaren sillan uusiminen ja metron infran peruskorjaus ja kehittäminen.

Vuonna 2027 Itä-Helsingin suunnan joukkoliikenteeseen vaikuttaa huomattavasti Junatien metrosillan uusiminen. Tämä katkaisee metroliiikenteen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä noin seitsemäksi kuukaudeksi. Samalla toteutetaan muita hankkeita, kuten Sörnäisten aseman parannustyöt ja useiden muiden siltojen peruskorjaukset. Liikennekatkon laajuus ja kesto tarkentuvat hankesuunnittelun edetessä.

Metron suunnitellaan liikennöivän katkoskohdan itä- ja länsipuolella. Muuta korvaavaa liikennettä varaudutaan järjestämään metrolikenteen katkon aikana. Korvaavan liikenteen toteutuksella arvioidaan olevan iso operointikuluja kasvattava vaikutus. Samalla haittana arvioidaan olevan merkittävä lipputulojen lasku.

Espoon kaupunkiradan rakennustyöst jatkuvat kesään 2027 asti, jolloin kesäliikennekaudella on vielä Leppävaaran länsipuolella viiden viikon junaliikenteen totaalikatko. Kaupunkiradalla saadaan neljä raidetta käyttöön syksyllä 2027, jolloin kaupunkiratajunien reitti pitenee Helsingistä Espoon keskukseen asti. Syksyn junatarjontamuutokset vaikuttavat Espoon suunnan liikenteen lisäksi Kirkkonummen ja Siuntion junaliikennetarjontaan.

Vuodesta 2028 alkaen joukkoliikenteeseen vaikuttavat merkittävästi Kulosaaren ajoneuvosiltojen uusiminen, joka hidastaa bussiliikennettä Itä-Helsinkiin. Vuoden 2028 osalta vaikutukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Joukkoliikenteen palvelutasomuutosten vuosien 2027-2029 listauksessa useat muutokset ovat rakennustoista aiheutuvia, vaikutuksiltaan laajoja, mutta myös yksityiskohdiltaan vielä täsmentymättömiä. Tuusulaan liittyvinä suunnitelmaehdotuksesta on poimittu seuraavat muutokset.

Mäkelänskadun perusparannustyö on alkanut syksyllä 2025 ja kestää syksyyn 2027. Työ hidastaa katukäytävän bussiliikennettä kauttaaltaan ja vaikuttaa mm. linjan 643 liikennöintiin. Mäkelänskadun kautta kulkevalle seutuliikenteelle (Vantaan ja Tuusulan suunnan seutulinjat) katurakentaminen aiheuttaa noin 300 000 € lisäkulut vuonna 2027.

Suunnitelmaehdotuksessa varaudutaan Vantaan ratikan rakentamisen aiheuttamiin bussiliikenteen poikkeusjärjestelyihin ja hidastumiseen. Tuusulan suunnan linjaan 641 työmaat vaikuttavat Tikkurilan aseman tuntumassa. Vaikutusten ennakoidaan ajoittuvan koko TTS-kaudelle 2027-2029, mutta vaikutuksia eritellysti Tuusulan suunnan linjaan ei ole suunnitelmaehdotuksessa vielä arvioitu.

Junatien metrosillan uusiminen katkaisee metrolikenteen Sörnäisten ja Kulosaaren välillä vuoden 2027 aikana. Metrolikenteen katko vaikuttaa koko liikennejärjestelmään. Korvaavan liikenteen toteuttamiseen liittyy runsaasti haasteita ja kustannusvaikutus arvioidaan nyt hyvin merkittäväksi. Kokonaisuus vaikuttaa myös Tuusulan suunnan linjan 643 liikennöintiin, mutta yksityiskohtaisesti vaikutusta ja kustannuksia ei ole vielä esitetty.

Linja 643 Hyrylä–Ruskeasanta–Hakaniemi: alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista tihentämään linjan 643 vuorotarjontaa aamu- ja iltapäiväruuhkissa siten, että vuoroväli olisi tasaisesti läpi aamu- ja iltapäiväruuhkien 20 minuuttia. Vuorovälin tihentäminen parantaisi Hyrylän ja Helsingin itäisen kantakaupungin sekä Hyrylän ja Keski-Vantaan välistä

saavutettavuutta erityisesti työmatkaliikenteen näkökulmasta. Kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2027 ja vuositasolla noin 175 000 €.

Edellisen toiminta- ja taloussuunnitelman tapaan alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2028 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 60 000 € vuonna 2028 ja noin 155 000 € vuositasolla.

Alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista myös Sammonmäen joukkoliikennepalvelun perustamiseen Focus alueella syksystä 2028 alkaen, mikäli alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2028 ja noin 200 000 € vuositasolla.

Kuluneen vuoden aikana on toteutettu vuodelle 2026 määritettyjen säästötärpeiden vaatimia liikennetarjonnan supistuksia sekä linjalle 665 (Hyrylä-Järvenpää-Kellokoski) hyväksytyjä tarjonnan parannuksia. Muutosten kustannusvaikutus on mukana vuosien 2027-2029 alustavassa TTS:ssä.

Alustava taloussuunnitelma

Talousarvioesitys perustuu skenaarioon, jossa lipputulotavoite on 418,5 milj. euroa ja kuntasubventiossa päästään keskimäärin 45,9 prosenttiin ilman infrakustannuksia talousarviovuonna 2026 (kuntasubventio keskimäärin 59,3 prosenttia ml. infrakustannukset).

Taloussuunnitelmaan sisältyy merkittäviä epävarmuustekijöitä, joiden toteutuminen voi vaikuttaa olennaisesti jäsenkuntien maksuosuuksiin, HSL:n rahoitusasemaan sekä palvelutason ylläpitämismahdollisuuksiin. Näitä riskejä pyritään hallitsemaan ennakoivalla talouden seurannalla, vaihteittaisella päätöksenteolla sekä säännöllisellä talousennusteiden päivittämisellä strategiakauden aikana.

Taloussuunnitelman tulopohja perustuu riskiä sisältävään oletukseen keskimäärin noin 3,1 prosentin vuosittaisista lipunhintojen korotuksista sekä matkustajamäärien kasvun toteutumisesta. Mikäli kysynnän kehitys jää ennakoitua heikommaksi tai työmaiden vaikutukset asiakaskokemukseen pitkittyvät, muodostuu merkittävä riski lipputulojen toteutumiselle. Strategiakauden subventiotavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi valittua suurempia hinnankorotuksia. Arvioiden mukaan vuoden 2027 noin 45,9 prosentin subventiotavoite ilman infraa edellyttäisi noin 6 prosentin hinnankorotuksia.

Tuottavuustavoitteet

Osana strategian toteuttamista HSL:llä on käynnissä tuottavuushanke, missä liikenteen osalta tavoitellaan yhteensä 12 miljoonan euron säästöjä vuosittaisista operointikustannuksista vuoteen 2029 mennessä verrattuna keväällä 2025 laadittuun alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman mukaiseen kustannusennusteeseen. Jo toteutetut toimenpiteet ennen vuotta 2027 kattavat kokonaisuudesta vuositason noin 3,8 miljoonaa euroa. Erikseen tehtyjen säästötoimenpiteiden lisäksi tuottavuuden parantamista tavoitellaan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosina tehtävien alueellisten linjastosuunnitelmien kautta.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja ja investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi laskutettavia kuntaosuuksia. Kuntayhtymän taloudessa ja toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja sen muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Alustavat sitovat erät vuodelle 2027 on muodostettu seuraaviksi: Toimintamenot n. 1 044,740 M€, investointimenot n. 24,0 M€ ja kuntaosuudet n. 614,029 M€.

Toimintatulot

Toimintatulot vuonna 2027 ovat yhteensä 1060,6 milj. euroa. Kasvua vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 67,4 milj. euroa (6,8 %). Toimintatuloista vuonna 2027 39,5 % on lipputuloja ja 57,9 % kuntaosuuksia. Toimintatulojen arvioidaan olevat 1077,3 milj. euroa vuonna 2028 ja 1128,4 milj. euroa vuonna 2029.

Lipputulot

Kokonaisuudessaan vuodelle 2027 tavoitellaan lipputuloja yhteensä 418,5 milj. euron edestä. Lipputulotavoite vuonna 2027 on 7,5 milj. euroa (1,8 %) kuluvan vuoden 2026 ennustetta suurempi. Lipputulotavoite on laskettu 3,1 prosentin keskimääräiseen hintojen korotukseen perustuen (inflaatio + 1,7 %-yks.). Vuonna 2028 lipputulotavoite on 447,5 milj. euroa ja vuonna 2029 476,0 milj. euroa.

Kuntaosuudet

Jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina ne kustannukset, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla. Kuntaosuudet muodostuvat lipputulojen, operointikustannusten, joukkoliikenneinfran ja muiden kustannusten eristä

Alustava TTS-suunnitelma on laadittu siten, että jäsenkuntien subventio on noin 40 prosentin keskimääräisellä tasolla ilman infrakustannuksia TTS- ja strategiakauden päätyttyä vuonna 2029.

Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2027 ovat yhteensä 614,0 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 45,9 % kuntaosuuksiin kohdistetuista vuoden 2027 kustannuksista ilman infrakustannuksia (59,3 % ml. infrakustannukset). Laskutettavat kuntaosuudet vuonna 2028 ovat yhteensä 599,7 milj. euroa ja vuonna 2029 621,1 milj. euroa.

Tuusulan kunnan kuntaosuudeksi on arvioitu vähennysten ja edellisten vuosien ylijäämän/alijäämän huomioimisen jälkeen vuodelle 2027 5,023 milj. euroa, vuodelle 2028 5,062 milj. euroa ja vuodelle 2029 5,253 milj. euroa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028 on laadittu siten, että jäsenkuntien ennusteen mukaiset ylijäämäkertymät vähentävät laskutettavia kuntaosuuksia TTS-kauden aikana ja alijäämät puolestaan lisäävät laskutettavia kuntaosuuksia.

Muut tulot

Suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea arvioidaan saatavan 4,8 milj. euroa. Tuki on kohdistettu jäsenkunnille asukaslukujen suhteessa. Muita tukia on budjetoitu 0,1 milj. euroa vuosittain.

Toimintamenot

Toimintamenot vuonna 2027 ovat yhteensä 1044,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2026 ennusteesta 52,3 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2028 toimintamenojen arvioidaan olevan 1060,8 milj. euroa ja 1111,8 milj. euroa vuonna 2029.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 1001,2 milj. euroa vuonna 2027, 95,8 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2028 yhteensä 1015,6 milj. euroa ja 1065,4 milj. euroa vuonna 2029.

Liikennöinnistä maksetaan joukkoliikenteen operointikustannuksia vuonna 2027 yhteensä 692,8 milj. euroa, joka on 66,3 % kaikista toimintamenoista. Liikennöinnistä maksettavat operointikustannukset ovat 689,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 711,0 milj. euroa vuonna 2029.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 391,4 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 374,0 milj.euroa ja vuonna 2029 366,8 milj.euroa

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 113,2 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 118,9 milj.euroa ja vuonna 2029 120,4 milj.euroa

Metroliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 62,2 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 63,7 milj.euroa ja vuonna 2029 64,9 milj.euroa.

Raitiovaunuliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 92,7 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 97,6 milj.euroa ja vuonna 2029 118,1 milj.euroa.

Pikaraitiovaunuliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 26,2 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 27,6 milj.euroa ja vuonna 2029 31,9 milj.euroa.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 7,1 milj. euroa vuonna 2027, vuonna 2028 7,3 milj.euroa ja vuonna 2029 9,0 milj.euroa.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin ennakoidaan käytetävän 50,3 milj. euroa vuonna 2027. Muiden palvelujen ostoon käytetään 51,3 milj. euroa vuonna 2028 ja 52,3 milj. euroa vuonna 2029.

Henkilöstömenot

HSL:n henkilöstömenot ovat arviolta noin 33,0 milj. euroa vuonna 2027, joka on 3,2 % toimintamenoista. Vuonna 2028 menot ovat arviolta 34,0 milj.euroa ja vuonna 2029 34,5 milj.euroa. Henkilöstömenot eivät sisällä varausta mahdollisen tulos- ja kannustepalkkion maksamiseen.

HSL:n toimintaympäristö, asiakasodotukset ja strategiset tavoitteet ovat muuttuneet, minkä vuoksi organisaatiota kehitetään aiempaa asiakaslähtoisemmäksi, vaikuttavammaksi, ketterämmäksi ja tuottavammaksi. Organisaation rakenne ei kaikilta osin tukenut näitä tavoitteita, joten HSL käynnisti toimintaorganisaation uudistamisen ja siihen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut, joiden päätyttyä HSL:n hallitus hyväksyi 7.5.2026 uuden organisaatorakenteen, joka on tullut voimaan 1.6.2026.

Uudistuksen taloudelliset ja henkilöstövaikutukset täsmentyvät toimeenpanon edetessä ja ne tarkentuvat lopulliseen toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2027–2029.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2027 on yhteensä 255,5 milj. euroa. Lisäksi HSL hankkii ostopalveluna Espoossa ja Helsingissä sijaitsevaa sähköbussien latausinfraa 2,6 milj. eurolla. Infrakustannukset ovat yhteensä vuonna 2027 9,1 milj. euroa (3,7 %) suuremmat kuin vuonna 2026. Vuonna 2028 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 275,2 milj. euroa ja vuonna 2029 yhteensä 302,0 milj. euroa. TTS-kauden kustannuksissa on varauduttu Kruunusiltaojen avautumisen tuomiin lisäkuluihin.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan vuonna 2027 15,9 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoituksen nettotuottojen arvioidaan olevan 0,5 milj. euroa vuosittain vuosina 2027–2029. Tuottoja arvioidaan syntyvän pääosin maksuliiketilien korkotuloista. Mahdollisten ylimääräisten kassavarojen sijoituksissa noudatetaan HSL:n hallituksen hyväksymää sijoituspolitiikkaa.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029 sisältää vuonna 2020 nostetun 50,0 milj. euron talousarviolainan takaisinmaksun rahoituslaskelmassa ja korot tuloslaskelmassa. Lainaa on jäljellä vuoden 2026 lopussa 18,4 milj. euroa, ja sitä lyhennetään 5,3 milj. euroa vuosittain siten, että viimeinen erä maksetaan vuonna 2030.

Suunnitelma ei sisällä varausta uudelle lainanotolle, vaan katettavat kustannukset on tarkoitus rahoittaa jäsenkuntien kuntaosuuksilla siltä osin kuin niitä ei voida kattaa lipputuloilla ja muilla tuloilla.

Maksuvalmiuden arvioidaan kuitenkin heikkenevän TTS-kaudella ylijäämien vähentyessä ja riskien mahdollisesti toteutuessa. Tilanteen vuoksi HSL pyytää aslustavaa TTS:aa koskevassa lausuntopyynnössä jäsenkunnilta näkemyksiä maksuvalmiuden turvaamisesta. Suunnitelmassa on varauduttu maksamaan peruspääoman korkoa 1,5 prosentin tasolla PKS-omistajaohjauksen linjausten mukaisesti.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 16,4 milj. euroa ylijäämäinen, eikä se riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat arvion mukaan 19,0 milj. euroa vuonna 2027.

Investoinnit ja poistot

HSL:n investointimenot ovat 24,0 milj. euroa vuonna 2027, 22,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 20,0 milj. euroa vuonna 2029. Investoinnit painottuvat kehittämiseen, joka parantaa HSL:n tuottavuutta pitkällä aikavälillä.

Suunnitelmapoistoihin on varattu taloussuunnitelmassa yhteensä 19,0 milj. euroa vuonna 2027, 19,7 milj. euroa vuonna 2028 ja 19,7 milj. euroa vuonna 2029. Poistoihin sisältyy HSL:n toimitilaan suunnitellut arvonalentumiskirjaukset, joilla varaudutaan tontin maanvuokrasopimuksen päättymiseen vuonna 2030 sekä kiinteistön arvostamiseen sen todelliseen arvoon taseessa.

Tilikauden 2027 alijäämäksi arvioidaan -2,6 milj. euroa, ja se katetaan edellisinä vuosina kertyneistä ylijäämistä. Kertyneet ylijäämät ovat vähentyneet huomattavasti ja vuoden 2026 päättyessä kertyneitä ylijäämiä ennustetaan olevan käytettävissä yhteensä 7,9 milj. euroa. Ylijäämien väheneminen kasvattaa merkittävästi laskutettavia kuntaosuuksia vuodesta 2027 alkaen.

**TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO HSL:N ALUSTAVASTA TOIMINTA
JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSESTA 2027-2029**Toimintasuunnitelma

Tuusulan kuntastrategia vuosille 2026-2029 linjaa kunnan tavoitteeksi sen, että asukkaiden tyytyväisyys Tuusulan alueen julkiseen liikenteeseen kasvaa ja joukkoliikenteen käyttö (kulutapaosuus) kasvavat. Joukkoliikenne kehittyy ja oleellisia yhteyksiä sekä palvelutasoa pystytään parantamaan. Hyvinvointialueen palveluverkon keskeiset toiminnot ovat saavutettavissa julkisen liikenteen avulla. Lentokentän ja Aviapolis-alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä parantuu. Pääradan lisäraiteiden toteutumisen myötä junavuorotarjonnan lisäys Jokelan asemalla on suunniteltu ja toteutunut. Lisäksi joukkoliikennettä kehittämällä varmistetaan, että palvelut ja työpaikka-alueet ovat saavutettavissa.

Koska Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys jatkuu, kunta pitää hyvänä, että toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksessa on varauduttu Rykmentinpuiston joukkoliikennepalvelun vahvistamiseen syksystä 2028 alkaen, mikäli Rykmentinpuiston alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kunta korostaa, että tarvittavien kehitystoimien tunnistamiseksi tulee saada hyvä tilannetieto aluetta nykyisin palvelevan linjaston käytöstä sekä alueen asukkaiden liikkumistarpeista tutkimuksin, kyselyin ja muiden tietolähteiden avulla.

TTS-kaudella kunta ennakoi kortteli- ja katurakentamisen jakuvan Hyrylän keskustassa ja Rykmentinpuiston alueella vaatien joukkoliikenteenkin tilapäisjärjestelyjä. Paikallisen joukkoliikenteen kannalta keskeinen sijainti edellyttää hyvää poikkeusjärjestelyjen suunnittelua ja toteutusta kunnan ja HSL:n yhteistyönä, jotta minimoidaan poikkeuksien haitalliset vaikutukset joukkoliikennematkustukseen.

Toiminta ja taloussuunnitelmaehdotukseen on nyt sisällytetty Hyrylä-Ruskeasanta-Hakaniemi linjan (linja 643) vuorotarjonnan tihennys aamu- ja iltapäiväruuhkissa 20 min vuoroväliin. Samalla parannettaisiin vaihdollisten Hyrylä-Aviapolis ja Hyrylä-Vantaanportti -yhteyksien toimivuutta. Muutos on ajoitettu vuoden 2027 syyskauteen. Kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan n. 80 000 € vuonna 2027 ja yleisesti noin 175 000 € vuositasolla. Kapasiteetin puolesta vuorovälin tihentäminen ei nykytilanteessa ole välttämätön. Kunta toteaa, että vuoden 2027 osalta kunnalla ei ole mahdollisuutta ohjata lisärahoitusta joukkoliikennetarjonnan lisäämiseen. Kunta katsoo, että linjan 643 vuorotarjonnan lisääminen tulee toiminnan ja talouden suunnittelussa varautua toteuttamaan vuoden 2028 syyskaudesta alkaen.

Alustavassa suunnitelmassa esitetään varautumista myös Sammonmäen joukkoliikennepalvelun perustamiseen Focus alueella syksystä 2028 alkaen, mikäli alueen maankäytön kehitys sitä edellyttää. Kehityksen

kustannusvaikutukseksi on arvioitu noin 80 000 € vuonna 2028 ja noin 200 000 € vuositasolla. Kunta katsoo, että perustamiseen tulee suunnitelmassa toistaiseksi varautua.

Kunta toteaa, että Rykmentinportti I -työpaikka-asemakaava-alueelle Tuusulan itäväylän varrelle on valmistelussa hankkeita, jotka toteutuessaan sijoittavat alueelle arviolta noin 400 työpaikkaa. Hankkeiden ennakoidaan valmistuvan vaiheittain vuoden 2028 aikana. Alueen työmatkaliikummista palvelevan joukkoliikenteen (linja 962) kehittämiseen tulee varata resurssi toiminta- ja taloussuunnittelukauden aikana vuonna 2027 ja lisättävälle tarjonnalle rahoitus vuodesta 2028 alkaen. Karkea arvio palvelulisäyksen kustannuksesta vuositasolla on noin 200 000 € ja vuoden 2028 osalta noin 150 000 €.

Hyrylän ja Hyvinkään/Hyvinkään sairaalan välisestä bussivuorojärjestelystä on tehty edellinen selvitys vuoden 2025 aikana. Liikenteen toteuttamisen kustannusarvio on nyt 175 000 - 275 000 € vuodessa riippuen valittavasta liikennöintireitistä ja autokalustosta. Alustavasti hahmoteltu liikenne voitaisiin periaatteessa aloittaa vuoden 2027 syyskaudelle. Selkeimmin kunnan itavoitteeseen vastaa kustannusvaikutushaarukan yläpään reittivaihtoehto, jossa reitti ajetaan Hyrylä-Kellokoski-Jokela-Hyvinkää sekä mahdollisesti laajennetaan reittiä eteläpäästään vielä Riihikallioon. Tätä liikennettä ei ole nyt nostettu alustavassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa toimenpiteiden joukkoon. Kunta toteaa, että vuoden 2027 osalta kunnalla ei ole mahdollisuutta ohjata lisärahoitusta joukkoliikennetarjonnan lisäämiseen. Kunta katsoo, että hahmoteltu Hyrylä-Hyvinkää -linja-autoyhteys tulee toiminnan ja talouden suunnittelussa varautua toteuttamaan vuoden 2028 syyskaudesta alkaen.

Kunnan lopullisen puoltavan kannan ottaminen linjan 643 vuorotarjonnan lisäämiseen, Rykmentinportti I ja Tuusulan itäväylän käytävän sekä Sammonmäen alueen työmatkaliikenteen vuorotarjonnan lisäämiseen sekä uuden Hyvinkään suunnan linjan käynnistämiseen vaatii kunnassa asian käsittelyä talousarviovalmistelussa ja -päätöksenteossa, koska ne lisäävät HSL-kuntaosuutta. Vuodelle 2028 ajoitettujen liikenteen täydennyksiin ja käynnistykseen tulee toistaiseksi vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa kuitenkin varautua.

Automaattiliikenne ja robotiikka mullistavat liikkumisen tulevilla vuosikymmenellä. Tuusula toistaa viime vuonna nimeämänsä pilottialueet (Sula, Hyrylä, Rykmentinportti, Jokelan läntinen työpaikka-alue ja Focus) ja korostaa, että näillä kokeiluilla voidaan vuodesta 2028/2029 alkaen kehittää erityisesti kunnan sisäistä liikennettä taajamissa ja työpaikka-alueiden välillä, eikä ainoastaan syöttöliikennettä HSL:n runkoyhteyksille.

Tuusulan kunta toteaa, että kuntaan liittyvän joukkoliikennematkustuksen kehitystä tulee seurata tiiviisti HSL:n ja kunnan yhteistyönä. Sisäisessä ja seutubussilinjojen nousumäärissä on tilastoinnin perusteella ollut alkuvuodesta 2026 havaittavissa kasvua. Muutos tulee analysoida ja sen syyt tulee mahdollisuuksien mukaan tunnistaa.

Taloussuunnitelma

HSL kysyy kunnalta kannattaako kunta matkalippujen hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %). Kunta ei vastusta maltillista matkalippujen hintojen korottamista, kun vastataan kustannusten kohoamisesta ja matkustuskäyttämisen muutoksista syntyneisiin haasteisiin. Tuusulan kunnan näkökulmasta matkalippujen hintojen korotus tulee tehdä harkiten korkeamman korotustason mukaisesti. Tuusulan kunnan prioriteettina suunnittelukaudella on se, että kunnan kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa.

HSL kysyy kunnalta, kannattaako kunta tarkastusmaksun korotusta 130 euroon? Maksunkorotuksella tavoitellaan liputta matkustamisen vähentymistä pysyvämmiin ja sekä pyritään turvaamaan lipputulojen kertymää. Sen ensisijaisena tavoitteena ei ole tulonhankinta. Tuusulan kunta ei vastusta tarkastusmaksun korotusta. Kunta kuitenkin kehottaa matkustajainformaatioissa panostamaan liputta matkustamisen haittojen korostamiseen sekä tarkastusmaksun suuruuden esiin tuomiseen, jotta maksun suuruuden toivottu liputta matkustamista ennalta ehkäisevä vaikutus saavutetaan parhaalla tavalla.

HSL kysyy kunnalta, miten suuren kustannuslisäyksen kunta on valmis hyväksymään kiristetyn päästötavoitteen saavuttamiseksi? Kunta katsoo, että Tuusulan tilanteessa joukkoliikenteen palvelutason parantaminen on keskeisin keino kulkumuodon houkuttelevuuden parantamisessa, joukkoliikenteellä kulkemisen lisäämisessä ja siten välillisesti kuntalaisten liikkumisen päästöjen vähentämisessä. Tarjonnan määrällisen ja maantieteellisen kattavuuden parantaminen eivät vähennä joukkoliikenteen energiankulutusta. Kunta pitääkin tärkeänä, että tulevat hankinnat toteutetaan sillä periaatteella, että kunnassa liikkuva joukkoliikennekalusto on kohtuuttomia operointitilanteita ja liikennöintiolosuhteita lukuunottamatta lähipäästötöntä bussikalustoa. Kunta ei määritä lausunnossaan euromääräistä kustannusten lisäysrajaa, mutta kunta edellyttää, että kuntaosuus pysyy korkeintaan 50 prosentissa.

HSL kysyy kunnalta näkemystä, millä toimenpiteillä HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla? Kunta katsoo, että äkillisen lisärahoituksen aiheuttamaa riskiä maksuvalmiudelle tulee vähentää budjetoituvaiheessa. Kunta katsoo, että kuntakohtaisen ylijäämän hallittu ja kohtuullinen kerryttäminen on selkein tapa maksuvalmiuden ylläpitoon. Kunta katsoo, että rahoitustarpeet, joihin ei budjetoinnissa ole pystytty varautumaan, tulee pyrkiä kuitenkin tunnistamaan mahdollisimman aikaisin, ratkaisutavasta on neuvoteltava jäsenkuntien kanssa, eikä ratkaisukeinoista mitään tule sulkea valikoimasta ennalta pois. Mikäli sopeuttamistoimiin lähdetään, kohtuuttoman haitan muodostumista työssäkäyntimatkustamiselle, koulu-

tai opiskelumatkojen tekemiselle, tulee välttää. Tarvittaessa säästömahdollisuuksia liikennöinnistä tulee Tuusulan kunnan osalta etsiä seutuliikenteen vähämerkityksellisimmistä linja-autovuoroista.

Tuusulan kunta hyväksyy esitetyn mallin, jossa kertynyt yli- tai alijäämä tasataan TTS -kauden aikana eikä kuntaosuushyvityksiä makseta. Mikäli kunnalle kertyy ylijäämää, sen käyttö pitää TTS 2027-2029 -kaudella kohdentaa siten, että toimenpiteet liittyvät Tuusulan kuntaan liittyvään liikenteeseen, linjaston ja liikenteen kehittämisen suunnittelun kustannuksiin, operointikustannuksiin ja muihin kustannuksiin sekä Tuusulan kunnalle jyvittyvän lipputulokertymän kohentamiseen tähtääviin toimiin. Lisäksi kunta katsoo, että ylijäämäkertymää tulee suunnitelmallisesti ylläpitää siten, että turvataan osaltaan kuntayhtymän maksuvalmiutta.

Tuusulan kunta katsoo, että TTS-ehdotuksessa kunnalle esitetty kuntaosuuden määrät (kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2027: 5,023 M€, 2028: 5,062 M€, 2029: 5,253 M€) tulee tarkistaa lausunnossa esitetyn matkalippujen hinnankorotusprosentin, liikenteen operointikustannuksiin vaikuttavien tekijöiden sekä muiden kustannuksiin vaikuttavien tekijöiden mukaisesti. Suunnitelmaa viimeisteltäessä tapahtuvat muutokset arvioissa kunnalle jyvittyvän kuntaosuuden määristä tulee käydä kunnan kanssa läpi ennen TTS:n hyväksymistä.

Esittelijä

yhdyskuntatekniikan päällikkö Juhola Petri

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Lisäksi tekninen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

25(101)

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus§ 72
§ 30718.8.2026
24.8.2026

Lisäksi tekninen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 307
1389/08.00.00/2026

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jäsen Anttalainen teki jäsen Lepojärven kannattamana muutosehdotuksen valmisteltuun lausuntoon. Anttalainen esitti, että toimintasuunnitelmaa koskevaan lausuntoon lisätään toiseksi viimeiseksi kappaleeksi seuraava teksti:

"Automaattiliikenne ja robotiikka mullistavat liikkumisen tulevilla vuosikymmenellä. Tuusula toistaa viime vuonna nimeämänsä pilottialueet (Sula, Hyrylä, Rykmentinportti, Jokelan läntinen työpaikka-alue ja Focus) ja korostaa, että näillä kokeiluilla voidaan vuodesta 2028/2029 alkaen kehittää erityisesti kunnan sisäistä liikennettä taajamissa ja työpaikka-alueiden välillä, eikä ainoastaan syöttöliikennettä HSL:n runkoyhteyksille."

Kunnanhallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Asian käsittelyn jatkuessa jäsen Laitila esitti jäsen Lappalaisen kannattamana lausuntoon lisättäväksi seuraavan kappaleen:

"Tuusulan kunta suhtautuu kriittisesti matkalippujen hintojen nousuun. Vyöhykeuudistuksen myötä osalle tuusulalaisista lippujen hinnat ovat nousseet merkittävästi, mikä on heikentänyt joukkoliikenteen käytön edellytyksiä ja houkuttelevuutta. Matkalippujen hintoja ei tule enää korottaa, sillä hinnankorotukset voivat entisestään vähentää joukkoliikenteen käyttöä."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, on asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat jäsen Laitilan tekemää muutosehdotusta, äänestävät "EI". Äänestys suoritettiin sähköisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

- 7 "JAA"-ääntä (Lepojärvi, Mellin, Mäki-Kuhna, Nyman, Peltonen, Timonen, Åvall)
- 7 "EI"-ääntä (Anttalainen, Laitila, Lappalainen, Sara Lindberg, Arto Lindberg, Mäensivu, Yltävä)

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi asian. Puheenjohtaja totesi, ettei kunnanhallitus hyväksynyt jäsen Laitilan muutosehdotusta ja näin ollen muutettu pohjaehdotuksen tuli kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa selostusosan mukaisen täydennetyn lausunnon Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029.

Liitteet

Numero	Otsikko
4	HSL, Lausuntopyyntö jäsenkunnille toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029 / 27.5.2026
5	HSL, Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029
6	HSL, Pöytäkirjanote hallituksen päätöksestä 26.05.2025 § 63
7	Äänestystiedot Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029

Lausunnon antaminen lentoradan yleissuunnitelmaan; Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava

Kuntakehityslautakunta 19.8.2026 § 67

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Lentorata Oy pyytää Tuusulan kunnan lausuntoa ratelain (110/2007) mukaisesta Lentoradan yleissuunnitelmasta; Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava (ratalaki 22 a §). Lausuntoa pyydetään 8.9.2026 mennessä

Lentorata Oy pyytää Tuusulan kuntaa:

- antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta. Mikäli kunnasta olisi tullut muistutuksia, olisi kuntaa pyydetty antamaan vastineet myös suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin. Muistutuksia ei kuitenkaan tullut.
- tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät nähtäville asetettavaan suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kuntaa pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.
- toimittamaan sähköisesti ne yleissuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa.

Lentorata Oy pyytää, että Tuusulan kunta lausunnossaan ilmoittaa:

- Puoltaako kunta yleissuunnitelmaa, jos se on ristiriidassa voimassa olevien asemakaavojen kanssa

Lentorata Oy pyytää, että Tuusulan kunta lausunnossaan ilmoittaa:

- Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia yleissuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville

asetettavasta suunnitelmassa kuvatusa, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

Yleissuunnitelman tarkoitus ja hankkeen tavoitteet

Lentorata on uusi ratayhteys, joka erkanee pääradasta Pasilan aseman pohjoispuolella ja liittyy siihen Keravalla, Savion aseman pohjoispuolella. Lentoradan kokonaispituus on noin 25 kilometriä, josta noin yksi kilometri on kaksiraiteista avorataa ja noin 24 kilometriä kulkee kahdessa erillisessä ratatunnelissa. Radalla on tunneliasema Helsinki-Vantaan lentoasemalla, nykyisen Kehäradan aseman luoteispuolella.

Helsinki–Vantaan lentoasemalta puuttuu nykyisin suora kaukojunayhteys Suomen rataverkkoon. Lisäksi pääradan kapasiteetti Pasilan ja Keravan välillä on nykyisin lähes kokonaan käytössä, mikä tarkoittaa, että liikenne on herkkä häiriöille eikä junatarjontaa voida merkittävästi lisätä. Lentorata muodostaa uuden raideparin Pasila–Kerava-välille ja siten kaksinkertaistaa kaukoliikenneraiteiden kapasiteetin tällä välillä.

Lentoradan tavoitteena on mahdollistaa suora kaukojunayhteys ja lyhyempi matka-aika Helsinki-Vantaan lentoasemalle, jolloin se parantaa Suomen kansainvälistä saavutettavuutta. Lentorata luo vaihdottoman raideliikenneyhteyden pääradalta ja Lahden oikoradalta lentoasemalle, ja tuo siten uusia kaupunkiseutuja alle kolmen tunnin junamatkan päähän lentoasemasta.

Vaihtoehtotarkastelut

Suunnittelun aikana on tarkasteltu vaihtoehtoja Lentoradan liittymisestä päärataan Keravalla ja Pasilassa. Lisäksi on tarkasteltu tunneliaseman laiturijärjestelyihin ja tunneliosuuden maanpintayhteyksiin liittyviä vaihtoehtoja.

Suunnitelman kuvaus

Lentorata alkaa Pasilan liikennepaikalta erkaantuvat pääradasta omalle rataosuudelleen. Metsäläntien sillan kohdalla raiteet laskeutuvat maanpinnan alapuolelle ja sijoittuvat ensin betonikaukaloon, jota seuraa kalliitunneli. Lentoradan raiteet ovat kalliitunnelissa omissa ratatunneleissaan syvimmillään 85 metriä maanpinnan alapuolella. Rata nousee maan pinnalle Keravantien eteläpuolella.

Rautatietunneliin tarvitaan suuaukkojen lisäksi yhteyksiä maan pinnalle paineen tasauksen, savunpoiston, tekniikan ja huollon, hätäpoistumisen sekä rakentamisen tarpeisiin. Yhteydet on suunniteltu toteutettavaksi pystykuiluina ja ajotunneleina. Kuilurakennuksia tarvitaan normaalitilanteessa paineentasaukseen ja tekniikalle (sähkö, vesi) ja poikkeustilanteissa savunpoistoon sekä hätäpoistumiseen.

Ajotunneleita käytetään työnaikaisina rakentamisen reitteinä. Lisäksi niitä voidaan hyödyntää radan käytön aikana huoltoreitteinä sekä pelastuslaitoksen hyökkäysreitteinä ratatunnelitasolle. Rakentamisen aikana tunneleiden kautta kuljetetaan merkittäviä määriä louhetta ja rakentamiseen tarvittavaa materiaalia.

Keskeiset vaikutukset

Osana yleissuunnitelmaa on tarkasteltu hankkeen ympäristövaikutuksia sekä haitallisten vaikutusten lieventämisen keinoja. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia aiheutuu pääasiassa maanpäällisten rakenteiden rakentamisesta ajotunneleiden suuaukoilla ja kuilurakennusten ympäristössä. Tunnelin rakentamisesta syntyy merkittävä määrä louhetta, jonka kuljetukset aiheuttavat vaikutuksia paikallisesti. Vaikutuksia pohjavesiin hallitaan kalliotunnelin tiivistämisellä. Vaikutukset luonnonympäristöön ja pintavesiin ovat vähäisiä. Lentoradan ilmastovaikutukset ovat merkittäviä rakentamisen aiheuttamien päästöjen vuoksi.

Jatkotoimenpiteet

Yleissuunnitelman hyväksymispäätöksen tekee Liikenne ja viestintävirasto Traficom. Hyväksymispäätöksellä hyväksytään liikenteelliset ja tekniset perusratkaisut sekä ratasuunnittelua periaatetasolla ohjaavat muut perusratkaisut. Yleissuunnitelman hyväksyminen edellyttää yleiskaavamuutoksia Keravalla ja Vantaalla, sillä radan yleissuunnitelmaa ei voida hyväksyä vastoin voimassa olevaa yleiskaavaa. Tuusulassa yleiskaavamuutosta ei tarvita.

Yleissuunnitelman valmistuttua aloitetaan Ratalain mukaisen ratasuunnitelman laadinta. Hankkeesta ei ole toteuttamispäätöstä.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO LENTORADAN YLEISSUUNNITELMASTA

Tuusulan kunnanhallitus on kokouksessaan 12.01.2026 § 5 lausunut Lentorata Oy:n Lentoratahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Kunta on nostanut lausunnossaan esiin, että Lentoradasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset tulee estää, ratkaista tai minimoida ja että kunnan tulee voida toteuttaa työpaikka- ja teollisuusalueensa täysmääräisenä, eikä rataan liittyvät tekniset ratkaisut saa asettaa rajoituksia maankäytölle tai sen laadulle.

Kunta pitää myönteisenä sitä, että valittu suunnitteluratkaisu mahdollistaa raideyhteyden Keravan asemalta Lentoradan raiteille.

Yleissuunnitelma-aineistosta ei käy ilmi, mikä on tai millainen rautatietunnelin suoja-alueen ennakoidaan rautatietunneliosuudella olevan. Suunnitelma-aineistosta ei myöskään käy kattavasti ilmi, millaisia rajoitteita rakentamiselle ja maankäytölle rautatietunnelin vaikutusalueelle

Kuntakehityslautakunta
Kunnanhallitus

§ 67
§ 308

19.8.2026
24.8.2026

mahdollisesti kaavaillaan tai ennakoidaan. Suoja-alue määritetään ratasuunnitteluvaiheessa, mutta yleissuunnitelmaan tulisi vähintään sanallisesti avata suoja-alueen määrittämisperiaate sekä ratatunnelin olemassa olon vaikutuksia maankäytön suunnittelulle ja rakentamiselle rautatietunnelin käytävässä, esimerkiksi maalämpökaivojen ja muun maanpinnan alapuolisen rakentamisen sijoittamiselle, rakennusten perustamiselle ja pinnan tasausta muuttavalle rakentamiselle.

Kaavatilanne ja kaavahankkeet

Lupa- ja valvontavirasto on Lentoradan yleissuunnitelmasta antamassaan lausunnossa (Lausunto 25.6.2026 LVV-U/92579/2026) todennut, että *"Lentoradan linjaus ja yleissuunnitelmaan liittyvät maanpäälliset rakenteet kuten ajotunnelit ja kuilurakennukset eivät ole ristiriidassa Tuusulan yleiskaavoituksen tarkoituksen ja periaatteiden kanssa."* Kunta puoltaa tätä näkemystä.

Lentoradan tunneliosuus kulkee Tuusulassa alla olevien asemakaavojen alueella. Kunta toimittaa kaavat Lentorata Oy:lle:

- Sammonmäki rakennuskaava (KHO 7.5.1999)
- Jusslan työpaikka-alue rakennuskaavan muutos ja laajennus (ymp.kesk. 20.10.1998)
- Kulomäentien työpaikka-alue asemakaava ja asemakaavan muutos (Valt. 16.6.2008)
- Kelatien ympäristö rakennuskaava (KHO 10.10.1985)
- Kelatie II rakennuskaavan muutos ja laajennus (ymp.kesk. 3.4.1996)

Lisäksi kunnassa on vireillä kaksi asemakaavahanketta, joissa maanalainen raideliikenteen tunneli tullaan huomioimaan:

- Kulomäen ja Jusslan työpaikka-alueet, asemakaavat ja asemakaavamuutokset, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä: 4.4. - 6.5.2024.
- Högbergintie asemakaava ja asemakaavan muutos. Kaava on ollut ehdotuksena nähtävillä 15.5.-16.6.2025

Tuusulassa ei ole aikaisemmin laadittu maanalaisia asemakaavoja, mutta kunta on ohjelmoimassa tulevaan kaavoitussuunnitelmaan vuosille 2027-2031 asemakaavan laadinnan lentoradan ja itäradan ratakäytävän alueelle. Koska kunta edellyttää, ettei rautatietunneli aseta rajoitteita rakentamiselle rautatietunnelin kohdalla, asemakaavoitettaessa kunta asettanee ehtoja rautatietunnelin toteuttamiselle, kuten:

- Maanalaiset tilat on sijoitettava, kaivettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden rakentamisesta aiheudu vahinkoa rakennuksille, maanalaisille rakenteille tai tiloille eikä kaduille, puistoille tai tekniselle verkostolle.
- Rata tulee suunnitella ja rakentaa niin, ettei junaliikenne aiheuta haitallista tärinää tai runkomelua nykyiselle eikä asemakaavan

- hyväksymisajankohtana voimassa olevissa asemakaavoissa tai yleiskaavoissa osoitetulle maankäytölle.
- Rakentaminen ei saa aiheuttaa rakennuksille, kasvillisuudelle tai vedenhankinnalle haitallista pohjaveden pinnan alenemaa tai pohjaveden laadun huononemista.
 - Maanalaisten tilojen yläpuolella olevilla alueilla rakennettaessa tai louhittaessa on otettava huomioon maanalaisten tilojen sijainti ja rakenteiden suojaetäisyydet siten, ettei aiheuteta haittaa junaliikenteelle, maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostolle.
 - Maanalaisten tilojen uloskäytävät ja pelastusyhteydet maan pinnalle tulee suunnitella ja toteuttaa pelastusviranomaisten hyväksymällä tavalla.

Tuusulan kunta puoltaa yleissuunnitelmaa, mikäli edelle kirjatut keskeiset ehdot on mahdollista täyttää. Tuusulan kunnan kaavoitus esittää kunnan kaavoitussuunnitelmaan 2027-2031 asemakaavan laadintaa maanalaisten radan käytävään, ja kunta pyrkii siten tuottamaan tilanteen, jossa radan myöhemmin laadittava ratasuunnitelma on mahdollista laatia ilman ristiriitaa voimassa olevan asemakaavan kanssa. Asemakaavaratkaisu tulee perustumaan asemakaavatyössä tehtyihin tai sitä varten koottuihin selvityksiin, suunnitelmiin ja vaikutusten arviointeihin, eikä tällä ratayleissuunnitelmasta annettavalla lausunnolla voida ennalta sitoa kunnanvaltuuston päätöstä asemakaavaratkaisusta.

Tuusulan kunnan näkemyksen mukaan suunnitelman mukaisella Lentoradalla on mahdollista edistää valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (LJS) 2026-2037 tavoitteeksi asetettua turvallista ja toimivaa liikennejärjestelmää myös Tuusulan kunnan alueella. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kestävyys -tavoitteen osalta suunnitellun radan voi parhaiten katsoa luovan edellytyksiä sosiaalisesti kestäväälle liikennejärjestelmälle. Tuusulan alueella valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ekologisen kestävyys tavoitteen toteutumisesta suunnitelma ei tässä suunnitteluvaiheessa anna varmuutta. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa asetettua taloudellisen kestävyys tavoitetta Lentorata toteuttaa hankkeena kunnan näkemyksen mukaan heikosti hankkeen hyötyjen ja kustannusten suhteen ollessa selvästi alle yksi. Kunnan näkemyksen mukaan hanke ei suoraan vaikuta kunnan liikennejärjestelmään.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL 2023) Lentoradan yleissuunnittelun edistäminen on kirjattu yhdeksi osaksi Helsingin seudun kansainvälisen menestymisen toimenpidekokonaisuutta. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus on jäsenkuntiensa osalta hyväksynyt MAL2023 -suunnitelman liikennesisällön. Kunta katsoo, että Lentoradan suunnittelun edistyminen toteuttaa MAL 2023 -suunnitelmaa.

Tuusulan kunta katsoo, ettei ratasuunnitelman laadinnasta tutkimuksineen tai radan rakentamisesta saa aiheutua merkittäviä kustannuksia kunnalle.

Esittelijä

maankäyttöpäällikkö Jussila Päivi

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Lentoradan yleissuunnitelmaan Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kunnanhallituksen kokouksessa.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua keskustelun asian esittelijä teki seuraavan lisäyksen esittelytekstiin:

Ehdotan, että seuraava kappale lisätään lausunnon loppuun toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:

"Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa (MAL 2023) Lentoradan yleissuunnittelun edistäminen on kirjattu yhdeksi osaksi Helsingin seudun kansainvälisen menestymisen toimenpidekokonaisuutta. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus on jäsenkuntiensa osalta hyväksynyt MAL2023 -suunnitelman liikennesisällön. Kunta katsoo, että Lentoradan suunnittelun edistyminen toteuttaa MAL 2023 -suunnitelmaa."

Kuntakehityslautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Lentoradan yleissuunnitelmaan Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kunnanhallituksen kokouksessa.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

33(101)

Kuntakehityslautakunta
Kunnanhallitus

§ 67
§ 308

19.8.2026
24.8.2026

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 308
1359/00.04.01/2026

Valmistelija

Laakso Jukka-Matti, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Lentoradan yleissuunnitelmaan Helsinki, Vantaa, Tuusula ja Kerava
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
8	Lentoradan yleissuunnitelma Y114 Yleissuunnitelmaselostus
9	Lentoradan yleissuunnitelma Y214 Suunnitelmakartta
10	Lentoradan yleissuunnitelma Y211 Piirustusmerkinnat

Lausunnon antaminen Väyläviraston ohjelmakokonaisuuteen vuosille 2026-2034

Kuntakehityslautakunta 19.8.2026 § 68

Valmistelija

Liljeblad Tero, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Taustaa

Väylävirasto on pyytänyt Tuusulan kunnan lausuntoa Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026–2034. Lausuntoa pyydetään Lausuntopalvelun kautta 31.8.2026 mennessä.

Lausuntopyyntö liittyy valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) toimeenpanoon, ja sen tavoitteena on kerätä sidosryhmien näkemyksiä ohjelmakokonaisuuden sisällöstä sekä sen vaikutuksista liikennejärjestelmän toimivuuteen, turvallisuuteen ja kestävyYTEEN.

Lausuttavana oleva aineisto muodostuu seuraavista julkaisuista:

- **Väyläviraston ohjelmakokonaisuus 2026–2034** (Väyläviraston julkaisu 34/2026)
- **Perusväylänpidon suunnitelma 2026–2029** (Väyläviraston julkaisu 6/2026)
- **Suunnitteluohjelma 2026–2029** (Väyläviraston julkaisu 5/2026)
- **Valtion väyläverkon investointiohjelma 2027–2034** (Väyläviraston julkaisu 33/2026).

Väyläviraston ohjelmakokonaisuus kokoaa yhteen valtion väyläverkon ylläpidon, suunnittelun ja kehittämisen keskeiset linjaukset. Ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma ja investointiohjelma, joiden tarkoituksena on toteuttaa Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteita sekä lisätä liikennejärjestelmän kehittämisen pitkäjänteisyyttä ja läpinäkyvyyttä.

Perusväylänpidon suunnitelmassa esitetään valtion tie-, rata- ja vesiväyläverkon hoidon, kunnossapidon sekä pienten parantamistoimenpiteiden rahoituksen kohdentaminen.

Suunnitteluohjelma puolestaan kokoaa valtakunnallisesti merkittävimmät suunnittelukohteet, joiden avulla varmistetaan tulevien väylähankkeiden eteneminen päätöksentekovalmiuteen. Investointiohjelmassa esitetään Väyläviraston asiantuntijanäkemykset tärkeimmistä uusista tie-, rata- ja vesiväylähankkeista vuosille 2027–2034. Lopulliset päätökset hankkeiden toteuttamisesta tekee eduskunta.

Väylävirasto pyytää näkemyksiä erityisesti seuraavassa esitettyjen kysymysten kautta.

Kuntakehityslautakunta
Kunnanhallitus

§ 68
§ 309

19.8.2026
24.8.2026

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?
2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitetun rahoituksen käyttö priorisoitu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?
3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?
4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?
5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?
6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta 2026–2034. Tuusulan kunta pitää ohjelmakokonaisuutta pääosin hyvin valmisteltuna ja tunnistaa siinä Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteita tukevia elementtejä.

Kunta korostaa erityisesti liikenneturvallisuuden, väyläverkon toimintavarmuuden sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten merkitystä osana valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistä.

1. Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteiden ja linjausten toteutuminen

Tuusulan kunta katsoo, että ohjelmakokonaisuus vastaa vain kohtuullisesti Liikenne 12 -suunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin ja linjauksiin rajallisten resurssien vuoksi. Ohjelmakokonaisuudelle linjattu rahoitustaso on liian alhainen suhteessa liikenneverkon kehittämisen tarpeisiin ja Liikenne 12 -suunnitelman tarpeisiin.

Kunta pitää myönteisenä sitä, että liikenneturvallisuuden kehittämisessä ja strategisessa suunnittelussa tuodaan aiempaa vahvemmin esiin Safe System -ajattelutapaa, jossa lähtökohtana on liikennejärjestelmän suunnittelu siten, ettei yksittäinen inhimillinen virhe johda vakaviin henkilövahinkoihin tai kuolemantapauksiin. Tuusulan kunta näkee turvallisuuslähtöisen ajattelun tukevan hyvin valtakunnallisia liikenneturvallisuustavoitteita sekä kestävä ja ennakoiva liikennejärjestelmän kehittämistä.

2. Perusväylänpidon suunnitelma

Tuusulan kunta pitää erittäin huolestuttavana sitä, että perusväylänpidon rahoitus on ohjelmakauden alkuvuosina, erityisesti vuosina 2027–2029, erittäin niukka suhteessa väyläverkon korjaus- ja ylläpitotarpeisiin.

Pitkäjänteisen ja kustannustehokkaan väylänpidon varmistamiseksi rahoituksen tulisi olla riittävällä tasolla koko ohjelmakauden ajan, jotta väyläverkon kunnon heikkeneminen voidaan estää. Korjausvelan kasvun pysäyttäminen ja infrastruktuurin ennakoiva kunnossapito ovat yhteiskuntataloudellisesti perusteltuja tavoitteita.

Kunta kiinnittää huomiota Helsingin seudun väyläverkon kunnossapitotarpeeseen ja ylläpidon riittävään resursointiin. Helsingin seudun kasvu, elinvoimaisuus ja kilpailukyky vaikuttavat niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin. Helsingin seudun sisäisen ja ulkoisen työvoimasaavutettavuuden ja logistiikan toimintaedellytysten turvaaminen perusväylänpidon toimenpitein on keskeistä. Seudun valtakunnallisesti merkittävät joukkoliikenteen solmupisteet, logistiikkakeskukset, satamat ja Helsinki-Vantaan lentoasema palvelevat koko kansantalouden kannalta merkittäviä henkilö- ja tavaravirtoja.

Tuusulan kunta kiinnittää huomiota erityisesti siltojen kunnossapidon merkitykseen ja riittävän rahoituksen kohdentamiseen siltojen korjaamiseen ja kunnon ylläpitoon. Siltojen heikosta kunnosta johtuvat painorajoitukset heikentävät merkittävästi kuljetusketjujen tehokkuutta, lisäävät liikenteen kustannuksia ja heikentävät alueiden sekä koko Suomen kilpailukykyä. Sillat ovat myös kriittinen osa huoltovarmuutta ja maanpuolustukseen liittyvän liikkuvuuden mahdollistamista.

3. Suunnitteluohjelma

Tuusulan kunta pitää erittäin tärkeänä, että lähivuosina edistetään seuraavia suunnittelukohteita:

Maantie 152 Hämeenlinnanväylä–Tuusulanväylä (Kehä IV)

Tuusulan kunta näkee Kehä IV:n toteuttamisen keskeisenä pääkaupunkiseudun ja Keski-Uudenmaan liikennejärjestelmän kehittämishankkeena. Väylä muodostaisi puuttuvan poikittaisyhteyden valtatie 3 (Hämeenlinnanväylä) ja kantatien 45 (Tuusulanväylä) välille sekä parantaisi merkittävästi osaltaan alueen logistista toimivuutta valtateiden 3 ja 4 välillä.

Hankkeella olisi lisäksi huomattavia myönteisiä vaikutuksia maankäyttöön, sillä se mahdollistaisi seudullisesti merkittävien uusien työpaikka- ja yritysalueiden tehokkaamman kehittämisen väylän vaikutusalueella. Näitä alueita ovat mm. Focus-alue Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tuusulanväylän vieressä sekä Kiilan Kiertola kiertotalousalue tulevan Kehä IV:n varrella.

Alueiden toivotaan houkuttelevan uusia teollisuuden, vihreän siirtymän ja kiertotalouden investointeja Suomeen. Focus-alueesta muodostuu tulevaisuudessa yksi merkittävimmistä työpaikkakeskittymistä Uudellemaalle ja alue rakentuu täydentäväksi osaksi

lentokenttäkokonaisuutta. Alueelle tavoitellaan miljoonaa kerrosneliömetriä rakentamisoikeutta ja alueen rakentaminen käynnistyy vuonna 2027.

Uudellamaalla on myös merkittävä puute kiertotalouden mahdollistavista työpaikkatonteista. Tuusulan kunta ja Vantaan kaupunki suunnittelevat yhdessä Kiilan–Ruotsinkylän alueelle seututasoisesti merkittävää ja noin kuuden neliökilometrin suuruista kiertotalouteen perustuvaa yritysalueita, Kiilan Kiertolaa. Alueen täysimääräisen kehittämisen kannalta Kehä IV tieyhteyden toteuttaminen on välttämätön. Kierrätyksen päästöjen ja kustannuksien vähentämisen kannalta lyhyet kuljetusetäisyydet ovat keskeisessä roolissa, jotta kiertotaloudesta voi muodostua kannattavaa liiketoimintaa.

Hanke tukee myös valtakunnallisia elinkeinoelämän kuljetustarpeita sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman saavutettavuutta ja huoltovarmuutta.

Tuusulan kunta näkee väylähankkeen ehdottoman tarpeellisenä ja laajasti hyödyllisenä.

Helsinki–Riihimäki-radan kehittäminen

Tuusulan kunta pitää Helsinki–Riihimäki-radan kehittämistä erittäin tärkeänä koko pääradan toimintakyvyn näkökulmasta. Kunta pitää erityisen myönteisenä, että Jokela–Hyvinkää-väli on prioriteetti-alueena 1, ja korostaa hankkeen rahoituksen varmistamisen tärkeyttä.

Lisäksi Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että rahoitusta osoitetaan pääradan peruskorjaukseen, kehittämiseen sekä kapasiteetin lisäämiseen. Päärata on Suomen keskeisin ratayhteys, jonka toimintavarmuus ja kapasiteetti ovat välttämättömiä niin henkilö- kuin tavaraliikenteelle.

Mt 145 Järvenpää–Hyrylä pyörätien kehittäminen

Tuusulan kunta näkee maantien 145 varrella sijaitsevan Järvenpää–Hyrylä-välisen pyörätieyhteyden kehittämisen erittäin tärkeänä. Yhteysvälin turvallisuuspuutteiden korjaaminen lisää merkittävästi pyöräilyn houkuttelevuutta kahden laajan asutuskeskuksen välillä, parantaisi alueen saavutettavuutta sekä edistäisi turvallisen, houkuttelevan ja sujuvan pyöräliikenneyhteyden rakentamista alueelle.

Hankkeella on myös huomattavaa matkailullista merkitystä, sillä nykyistä laadukkaampi pyöräily-yhteys parantaa Tuusulan Rantatien matkailullisesti merkittävän alueen saavutettavuutta ja tukee alueen matkailupalveluiden kehittämistä. Samalla hanke edistää kestävästä liikkumisesta ja pyörämatkailusta sekä vahvistaa kävelyn ja pyöräilyn asemaa osana arjen liikkumista ja seudullista liikennejärjestelmää.

Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys

Tuusulan kunta esittää, että Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys huomioidaan suunnitteluohjelmassa riittävällä painoarvolla ja että hankkeelle osoitetaan sen suunnittelun mahdollistava rahoitus. Yhteydellä on merkittävä rooli alueen elinkeinoelämän, logistiikan ja kasvun tukemisessa.

Tuusulan kunta pitää Liikenne 12 -suunnitelman mukaista yhteisrahoitusmallia ja sen sisältämää periaatetta, jonka mukaan valtion kustannusosuus olisi maksimissaan 50 % valtion verkolla toteutettavissa kaupunkiseudun liikennejärjestelmää parantavissa tie-, raide- ja muissa mahdollisissa hankkeissa, kohtuuttomana. Lähtökohtana tulee olla, että valtio vastaa valtion väylistä ja niiden kustannuksista ja kunnat katuverkosta.

4. Investointiohjelma

Tuusulan kunta pitää valitettavana, että ohjelmalle osoitettu talouskehys, erityisesti vuosina 2027–2029, on täysin riittämätön liikenneverkon pitkäjänteiseen kehittämiseen ja ylläpitoon.

Erityisesti Tuusulan kunta korostaa Kehä IV:n sisällyttämistä suunnittelujakson investointiohjelmaan kohdassa 3. Suunnitteluohjelma kuvatuin perustein.

Mikäli investointiohjelmaa päivitetään nykyisen talouskehysten puitteissa, Tuusulan kunta esittää, että nykyistä suurempi osuus rahoituksesta kohdennettaisiin liikenneinfran pieniin kehittämishankkeisiin MAL-sopimuksen kautta ja erityisesti pienten kehittämishankkeiden listoilla olevien jalankulun ja pyöräilyn väylähankkeiden edistämiseen. Erityisesti jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen tukee aktiivista liikkumista, edistää näin välillisesti kansanterveyttä sekä vähentää liikenteen ympäristövaikutuksia. Pienillä kehittämishankkeilla voidaan suhteellisen vähäisillä investoinneilla saavuttaa merkittäviä hyötyjä liikenneturvallisuuden, saavutettavuuden ja asukkaiden hyvinvoinnin näkökulmasta.

5. Ohjelmakokonaisuuden esitystapa

Tuusulan kunta pitää ohjelmien esittämistä yhtenä ohjelmakokonaisuutena selkeänä ja myönteisenä uudistuksena. Kokonaisuuden tarkastelu yhdestä asiakirjasta helpottaa ohjelmien keskinäisten riippuvuuksien hahmottamista sekä parantaa liikennejärjestelmän kehittämisen kokonaiskuvan ymmärrettävyyttä.

Tuusulan kunta katsoo, että uusi esitystapa lisää ohjelmien läpinäkyvyyttä ja tukee sidosryhmien mahdollisuuksia arvioida eri toimenpiteiden vaikutuksia aiempaa paremmin.

Tuusulan kunta toteaa, että liikenneverkon kehittämisen tulisi kytkeytyä maankäytön ja asumisen kehittämiseen myös valtion väyläverkon ohjelmakokonaisuuden kautta. Etenkin kasvavalla kaupunkiseudulla maankäytön ja liikenteen yhteensovittamisella ja tätä tukevilla toimenpiteillä on suuri vaikutus liikennejärjestelmälle asetettujen tavoitteiden kannalta.

6. Muut huomiot ohjelmakokonaisuudesta

Tuusulan kunta pitää myönteisenä, että ohjelmakokonaisuus luo aikaisempaa pitkäjänteisempää näkymää valtion väyläverkon kehittämiseen ja ylläpitoon.

Tuusulan kunta pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että merkittävien ratahankkeiden, kuten Länsiradan, Lentoradan ja Itäradan, rahoituksesta päätetään erikseen hankeyhtiöihin liittyvien päätöksentekoprosessien kautta. Tuusulan kunta katsoo, että näistä hankkeista Lentoradalla on kaikkein merkittävin vaikutus valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuuteen. Lentoradalla on edellytys parantaa pääradan kapasiteettia, vahvistaa valtakunnallisia raideliikenneyhteyksiä sekä tukea Helsinki-Vantaan lentoaseman saavutettavuutta ja kansainvälistä kilpailukykyä.

Tuusulan kunta korostaa lopuksi, että liikenneverkon pitkäjänteinen kehittäminen edellyttää ennakoitavaa ja riittävää rahoitustasoa sekä tie-että rataverkon osalta. Erityisen tärkeää on huolehtia olemassa olevan infrastruktuurin kunnosta samalla, kun keskeisiä kasvua ja saavutettavuutta tukevia kehittämishankkeita edistetään suunnitelmallisesti.

Esittelijä

maankäyttöpäällikkö Jussila Päivi

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026-2034.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kunnanhallituksen kokouksessa.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026-2034.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

40(101)

Kuntakehityslautakunta
Kunnanhallitus§ 68
§ 30919.8.2026
24.8.2026

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kunnanhallituksen kokouksessa.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 309
1336/00.04.01/2026

Valmistelija

Liljeblad Tero, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026-2034.

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Hankintaohjelman hyväksyminen

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 310
1873/00.01.02/2026

Valmistelija

Kontiola Inkeri, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Hankintaohjelma vuosille 2027–2029 ohjaa kunnan hankintatoimea seuraavan kolmen vuoden ajan. Ohjelman tarkoituksena on siirtää hankintatoimi yksittäisten kilpailutusten läpiviennistä kohti strategisesti johdettua, talousvaikutuksiltaan mitattavaa, riskit ennakoivaa ja käytännön tekemistä ohjaavaa kokonaisuutta.

Ohjelma kokoaa yhteen kunnan aiemman hankintastrategisen valmistelun, hankintatiimin konkretisoidut OKR-tavoitteet (objectives and key results), riskienhallinnan periaatteet sekä talousohjauksen näkökulmasta tunnistetut kehittämistarpeet.

Hankintaohjelma toimii Tuusulan kunnan hankintatoimen strategis-operatiivisena ohjausasiakirjana. Se täydentää kunnan strategiaa, talousarviota, hankintaohjeita, sopimustenhallinnan ohjeita sekä toimialojen vuosittaista suunnittelua.

Ohjelman periaatteita sovelletaan hankintoihin, joilla on vaikutus kunnan talouteen, palvelutuotannon jatkuvuuteen, toiminnan laatuun, markkinavuoropuheluun tai riskiprofiiliin. Pienhankinnoissa ohjelmaa sovelletaan tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Ohjelman visiona on, että vuonna 2029 Tuusulan kunnan hankintatoimi on strategisesti johdettu, tiedolla ohjattu, selkeästi vastuutettu ja mitattava kokonaisuus, jossa hankinnat tukevat talouden tasapainoa, palvelujen vaikuttavuutta, riskienhallintaa ja vastuullisuutta. Hankintojen eurovaikutukset, toimittajariskit, sopimuspoikkeamat ja vastuullisuustavoitteet ovat johdon näkyvissä ja niitä seurataan säännöllisesti.

Strategian toteuttaminen

Ehdotus toteuttaa seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☐ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☒ Elinvoiman edelläkävijä
- ☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Perustelut:

Elinvoiman näkökulmasta hankintaohjelma vahvistaa markkinoiden toimivuutta ja yritysyhteistyötä. Kilpailutus, toimittajamarkkinoiden aktiivinen hyödyntäminen ja ennakoiva markkinavuoropuhelu tukevat strategian tavoitetta yritysystävällisyydestä ja investointien houkuttelusta.

Osana sivistyksen suunnannäyttäjä-kulmakiveä on palvelutuotannon kehittäminen taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimiva ja laadukas hankintatoimi on keskeinen osa palvelutuotannon taloudellista toimintaa.

Ehdotus toteuttaa seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☐ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Palveluiden osalta ohjelma varmistaa, että hankinnat tukevat suoraan laadukkaita, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja. Kokonaistaloudellinen tarkastelu, sopimusohjaus ja palveluvaikutusten arviointi varmistavat, että palvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin strategian edellyttämällä tavalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä hankintaohjelman vuosille 2027–2029.

Käsittely

Liikenneinsinööri Laakso poistui kokouksesta klo 19.40 asian käsittelyn alkaessa.

Hankintapäällikkö Kontiola osallistui asian esittelyyn etäyhteydellä ja poistui kokouksesta esittelyn jälkeen ennen päätöksentekoa klo 19.54.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
11	Hankintaohjelma 2027

Liikuntapalvelujen järjestämisen rakenteellinen selvitys ja selvityksen johdosta tehtävistä toimenpiteistä päättäminen

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 311
405/02.08.00.02/2025

Valmistelija

Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tausta

Kunnanhallitus päätti 29.9.2025 § 445 käynnistää liikuntapalvelujen järjestämistä koskevan rakenneselvityksen. Samalla kunnanhallitus oikeutti talousjohtajan hankkimaan selvityksen toteuttajatahon ja koordinoimaan selvitystyötä sekä linjasi, että selvityksen tulee olla päätöksenteon käytettävissä viimeistään elokuussa 2026. Selvityksen tavoitteena oli arvioida, millaisella toimintamallilla Tuusulan liikuntapalvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä, hallinnollisesti selkeällä sekä juridisesti ja verotuksellisesti hallitulla tavalla.

Selvityksessä on ollut käytettävissä kohteena olleen kokonaisuuden henkilöstömäärä tietoja, taloustietoja (investoinnit, tilinpäätökset) sekä selvitystä varten on toteutettu myös haastatteluja, joilla on täydennetty kokonaiskuvaa.

Selvitys on tarkastellut kunnan liikuntapalveluiden kokonaisuutta, uimahallia sekä kunnan määräysvallassa olevia liikuntapaikkayhtiöitä: Tuusulan Urheilukeskus Oy:tä, Tuusulan Jäähalli Oy:tä ja Kellokosken Jäähalli Oy:tä. Selvityksessä arvioitiin kolmea vaihtoehtoista rakennemallia:

1. Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n yhdistäminen.
2. Kaikkien liikuntapaikkayhtiöiden yhdistäminen.
3. Kaikkien liikuntapalveluiden, mukaan lukien kunnan oman toiminnan ja uimahallin, kokoaminen yhteen yhtiöön.

Selvityksen johtopäätöksenä esitetään, että jatkovalmistelun perustaksi valitaan vaihtoehto 1, jossa Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n yhdistämistä valmistellaan vaiheittain.

Juridiset seikat

Ennen mahdollisia rakenneratkaisuja tulee varmistaa niiden yhteensopivuus kuntalain, hankintalain, liikuntalain, osakeyhtiölain, kilpailulain sekä verolainsäädännön kanssa. Selvityksen perusteella erityistä huomiota tulee kiinnittää seuraaviin kysymyksiin:

- kunnan omistajaohjauksen ja konserniohjauksen järjestäminen (kuntalaki 46 § ja 47 §),

- yhtiöiden omistusrakenteen, yhtiöjärjestysten ja mahdollisten osakassopimusten vaikutukset
- hankintalain mukaisen sidosyksikköaseman edellytykset ja mahdollinen kilpailuttamisvelvollisuus,
- lakisääteisen liikuntapalvelun ja markkinaehtoisen toiminnan riittävä eriyttäminen,
- kilpailuneutraliteetin toteutuminen,
- mahdollisen sulautumisen yhtiöoikeudelliset, verotukselliset ja arvonlisäverotukselliset vaikutukset,
- henkilöstön asema sekä mahdollinen liikkeenluovutus,
- merkittävien sopimusten, vastuiden, takausten ja investointisitoumusten siirtyminen.

Selvityksen mukaan lopullista rakennepäätöstä ei tule tehdä ilman taloudellisen, juridisen, verotuksellisen, hankintaoikeudellisen, teknisen ja henkilöstövaikutuksia koskevan due diligence -selvityksen toteuttamista.

Strategian toteuttaminen

Ehdotus toteuttaa seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☒ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☒ Elinvoiman edelläkävijä
- ☐ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Selvityksen keskeiset havainnot ja esitetty malli

Selvityksen mukaan nykyinen liikuntapalveluiden organisointimalli tuottaa kuntalaisille laajan palveluverkoston, mutta kokonaisuus on konserniohjauksen näkökulmasta hajautunut. Investointien suunnittelu, omistajaohjaus, palvelusopimukset, subventiokäytännöt ja riskienhallinta jakautuvat usean toimijan kesken, mikä vaikeuttaa kokonaisuuden johtamista.

Selvityksessä tunnistetaan erityisesti Tuusulan Urheilukeskuksen alueella päällekkäisiä toimintoja ja mahdollisuuksia yhteiseen johtamiseen. Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n yhdistämisen arvioidaan mahdollistavan:

- yhtenäisen omistajaohjauksen,
- investointien paremman koordinoinnin,
- energia- ja kiinteistösynergioiden hyödyntämisen,
- yhteisen myynnin, markkinoinnin ja tapahtumakehittämisen,
- hallinnollisten päällekkäisyyksien vähentämisen,
- paremman riskienhallinnan ja raportoinnin.

Selvityksen mukaan vaihtoehto 1 on vaikutuksiltaan merkittävä mutta samalla toteuttamiskelpoinen ja hallittava. Vaihtoehto 2 sisältää Kellokosken palveluverkon näkökulmasta merkittäviä epävarmuuksia, ja vaihtoehto 3 edellyttäisi huomattavasti laajempia erillisselvityksiä muun muassa uimahallin, henkilöstön, arvonlisäverotuksen ja lakisääteisten palvelutehtävien osalta.

Valtuustokauden tavoitteiden toteuttaminen

Ehdotus toteuttaa seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☒ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☐ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☒ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Selvityksessä on tunnistettu liikuntapalvelujen tuottamisen lisäksi alueen potentiaalia erilaisiin tapahtumajärjestämisiin.

Ehdotus perustuu seuraavaan ohjelmaan ja toteuttaa siinä asetettuja tavoitteita: Kunnan omistajapolitiikka tähtää Tuusula konsernin toimintojen ja yhtiöiden järkevöittämiseen. Tarkastelun kannalta ratkaisuna esitetty malli on tunnistanut potentiaalisia synergiahyötyjä yhtiöiden osalta ja konsernitasolla.

Kunnan EVA-menettelytapaohjeen mukaisesti:

- ☐ Päätökseen liittyen on toteutettu vaikutusten ennakkoarviointi
- ☒ Päätökseen liittyen ei ole tehty vaikutusten ennakkoarviointia

Lisätiedot: Selvityksen mukaan lopullista rakennepäätöstä ei tule tehdä ilman taloudellisen, juridisen, verotuksellisen, teknisen ja henkilöstövaikutuksia koskevan due diligence -selvityksen toteuttamista.

Suositus ja toteutusaikataulu

Selvityksen perusteella on tarkoituksenmukaista käynnistää Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n yhdistämisen jatkovalmistelu. Tässä vaiheessa kyse ei ole lopullisesta sulautumispäätöksestä, vaan edellytysten selvittämisestä sekä päätöksenteon kannalta välttämättömien lisäselvitystä vaativien toimien päättämisestä.

Jatkovalmistelussa tulee laatia vähintään:

- taloudellinen, juridinen, verotuksellinen, hankintaoikeudellinen ja tekninen due diligence,
- yhtiöiden arvonmäärittäminen ja omistusrakennetta koskevat tarkastelut,
- palvelusopimusmalli,
- investointi- ja rahoitusohjelma,
- henkilöstö- ja muutosjohtamissuunnitelma,
- yhdistetyn yhtiön omistajaohjaus- ja raportointimalli.

Tavoitteena on, että jatkovalmistelun perusteella kunnan toimielimillä on vuoden 2027 aikana käytettävissään riittävä tietopohja mahdollisen rakennejärjestelyn lopullista arviointia varten.

Esitetty toteutusaikataulu

Aikataulu	Toimenpide	Tuotos
Q3/2026	Selvityksen käsittely ja periaatepäätös jatkovalmistelusta	Päätös etenemisestä
Q4/2026	Due diligence ja teknis-taloudellinen energia / PTS arvio	Päätöksentekoaineisto
Q1-Q3/2027	Sulautumissuunnitelma, palvelusopimus ja hallitusprofiili	Toteutuspäätös
Q2-Q4/2027	Juridinen toteutus ja toiminnallinen integraatio	Vuoden 2028 alusta yksi yhtiö = Tuusulan Urheilukeskus Oy
1/2028	Uusi yhdistynyt yhtiö Tuusulan Urheilukeskus Oy	toiminta käynnistyy

Hallintosäännön 23 § kohdan 5 mukaan konsernijohto seuraa ja arvioi kuntakonsernin tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehittymistä. Edelleen hallintosäännön 23 §:n kohdan 8 mukaan kunnanhallitus antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi laaditun liikuntapalvelujen järjestämisen rakenteellisen selvityksen loppuraportin;
- hyväksyä rakenneselvityksen johtopäätöksen, jonka mukaan jatkovalmistelun pohjaksi valitaan vaihtoehto 1, jossa selvitetään Tuusulan Urheilukeskus Oy:n ja Tuusulan Jäähalli Oy:n yhdistämisen edellytykset;
- käynnistää vaihtoehtoa 1 koskevan taloudellisen, juridisen, verotuksellisen, teknisen ja henkilöstövaikutuksia koskevan jatkovalmistelun;
- edellyttää, että ennen mahdollista lopullista rakenneratkaisua laaditaan due diligence -selvitys, hankintaoikeudellinen arvio, arvonmääritys sekä esitys omistajaohjauksen, investointien, henkilöstön ja palvelusopimusten järjestämisestä; sekä
- todeta, että Kellokosken Jäähalli Oy:n asemaa sekä mahdollisia laajempia liikuntapalveluiden yhtiöittämisratkaisuja arvioidaan tarvittaessa erillisten selvitysten perusteella myöhemmässä vaiheessa.

Käsittely

Jäsenet Anttalainen, Lappalainen, Mäki-Kuhna ja Yltävä ilmoittivat olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 5 mukaisesti esteellisiä (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kokoukseen saapui varajäsen Vainiola jäsen Lappalaisen tilalle, varajäsen Lindholm jäsen Mäki-Kuhnan tilalle ja varajäsen Ahonen jäsen Yltävän tilalle.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
12	Tuusulan liikuntapalveluiden rakenneselvitys loppuraportti, tiivistelmä
13	Tuusulan liikuntapalveluiden rakenneselvitys loppuraportti, laaja

Tuomalan koulun toiminnasta tehtävien päätösten vaikutusten ennakkoarviointi

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 312

1941/12.00.00/2026

Valmistelija

Liimatainen Marianne, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Vuonna 2020 toteutetussa Linjamäen, Nahkelan ja Tuomalan kouluja koskevassa ennakko vaikutusten arvioinnissa on Tuomalan koulun osalta todettu, että

- Tuomalan koulu jatkaa toimintaansa, mikäli oppilasmäärä säilyy ennallaan, siihen saakka, kunnes koulun perusparannus olisi ajankohtainen. Oppilasmäärän tulisi olla vähintään 60 oppilasta.
- Kunnassa ei ole tarkoituksenmukaista tehdä laajaa investointia 60 oppilaalle, koska vuonna 2023 läheisyyteen valmistuu Kirkonkylän kampus, johon oppilaat mahtuvat. Tuomalan koulun jatkosta tulee päättää, kun perusparannus ja siihen liittyvä investointi tulee ajankohtaiseksi.

Lukuvuoden 2026 - 2027 alussa Tuomalan koulussa opiskelee 34 oppilasta, joista kaksi on kotiopetuksessa. Oppilaista seitsemän on ulkopaikkakuntalaista.

Kouluopetuksessa on 32 oppilasta, joita opetetaan yhdysluokilla 1-4 ja 5-6 seuraavasti:

- 1.lk 1 opp.
- 2.lk 3 opp.
- 3.lk 4 opp.
- 4.lk 8 opp.
- 5.lk 6 opp.
- 6.lk 10 opp.

Sellaisia oppilaita, joiden kotikunta on muu kuin Tuusula, on yhteensä 7 oppilasta. Heitä opetetaan yhdysluokilla 1-4 ja 5-6 seuraavasti:

- 3.lk 2 opp.
- 4.lk 1 opp.
- 5.lk 2 opp.
- 6.lk 2 opp.

Ennakko vaikutusten arvioinnin käynnistämistä Tuomalan koulun osalta on käsitelty ennen kunnanhallituksen 24.8.2026 olevaa kokousta seuraavissa kokouksissa:

- sivistyksen johtoryhmä 6.8.2026
- kunnan johtoryhmä 11.8.2026

- kasvatus- ja sivistyslautakunta 18.8.2026

Ennakkovaikutusten arvioinnin käynnistämisen suunniteltu aikataulu on kunnanhallituksen kokouksen oheismateriaaleissa.

Valtuusto päätti kokouksessaan 8.6.2026 § 50 hyväksyä päätöksenteon vaikutusten ennakoarvioinnin toimintamallin käyttöön 1.8.2026 alkaen. Aiempiin päätöksiin Tuomalan koulun osalta ja kunnan ennakkovaikutusten arviointimallin pohjalta käynnistetään Tuomalan koulua koskeva ennakkovaikutusten arviointi, joka toteutetaan valtuuston kokouksessaan 8.6.2026 § 50 hyväksymällä toimintamallilla.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää käynnistää Tuomalan koulua koskevan ennakkovaikutusten arvioinnin siten, että se käsitellään kunnanhallituksessa tammikuussa 2027.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jäsen Anttalainen esitti, että pykälän otsikko "Tuomalan koulun toiminnan ennakkovaikutusten arvioinnin käynnistäminen" muutetaan muotoon "Tuomalan koulun toiminnasta tehtävien päätösten vaikutusten ennakoarviointi".

Kunnanhallitus hyväksyi jäsen Anttalaisen muutosehdotuksen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoiminnan vuokratuen myöntäminen vuodelle 2026

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 24.03.2026 § 20

Valmistelija

Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Sininauhasäätiö järjestää STEA:n toiminta-avustuksella Tuusulan Kellokoskella ja Jokelassa matalan kynnyksen päivätoimintaa täysi-ikäisille henkilöille. Jokelassa päivätoimintaa järjestetään kahdesti viikossa Station seurakunnan maksuttomissa tiloissa, Kellokoskella toimintaa on kolmena päivänä viikossa vuokratiloissa.

Päivätoiminta tavoittaa haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita, joiden tuen tarve on ensisijaisesti arjenhallinnan, asioinnin ja psykososiaalisen tuen alueella. Toiminta on ennaltaehkäisevää, palvelujärjestelmää täydentävää tukea, jolla on mahdollista vähentää raskaampien palvelujen tarvetta.

Vuonna 2025 Tuusulan päivätoiminnassa oli kokonaisuudessaan yhteensä 5 251 kohtaamiskertaa. Aukiolopäiviä Jokelassa ja Kellokoskella oli yhteensä 211, ja asiakkaita per aukiolopäivä oli keskimäärin 25 henkilöä. Erillisiä asiakkaita oli vähintään 182 henkilöä, uusia asiakkaita 46 henkilöä.

Kellokosken päivätoiminnan tilavuokra-avustus

Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoimintaa järjestetään kolmena päivänä viikossa Uudenmaan vammaispalvelusäätiöltä vuokratuissa tiloissa. Sininauhasäätiö on saanut Keusote-kuntayhtymältä avustusta tilavuokraan kevääseen 2022 asti.

Tuusulan kunta on tukenut Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoimintaa tilavuokran osalta syksyllä 2022 sekä vuosina 2023, 2024 ja 2025 kunnanhallituksen myöntämällä avustuksella. Tilavuokran suuruus on 900 euroa kuukaudessa, 10 800 euroa vuodessa.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa on syksyllä 2024 käyty tuloksettomat neuvottelut tilavuokran jakamisesta kunnan ja hyvinvointialueen kesken. Keusoten näkemyksen mukaan päivätoiminta ei täydennä hyvinvointialueen palvelutarjontaa. Lakisääteinen päiväkeskustoiminta järjestetään Järvenpäässä.

Kunnanhallituksen päätöksen 28.4.2025 § 199 mukaisesti Sininauhasäätiön päivätoimintaa ja sen kustannuksia on tarkasteltu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

vuoden 2025 aikana. Sininauhasäätiön päivätoiminnalle Kellokoskella on pyritty löytämään maksuttomat tilat, mutta toimintaan sopivia tiloja ei ole löydetty. Myöskään vuokratilojen käyttöasteen parantaminen ei ole toistaiseksi onnistunut, sillä tiloihin ei ole löytynyt kiinnostunutta toimijaa ja soveltuvaa toimintaa.

Kunnan kestävä talouden suunnittelu edellyttää, että arvioimme aktiivisesti palvelujen järjestämisen kustannuksia ja vaikuttavuutta. Olemme aloittaneet kunnan yhteistyö- ja kumppanuussopimusten sekä erityyppisten kohtaamispaikkojen kokonaisuuden arviointi- ja kehittämistyön. Matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminta on arvokas ja tärkeä osa kunnan ennaltaehkäiseviä toimintoja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueen järjestäytymisen myötä ja strategisen suunnittelutyön osana tulemme edelleen arvioimaan myös kohtaamispaikkatoiminnan järjestämistä ja tiloja.

Esittelijä

vt. hyvinvointijohtaja Pentinmikko Ada

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- että Sininauhasäätiön päivätoiminnan järjestämistä ja avustamista arvioidaan kunnan yhteistyö- ja kumppanuussopimusten kokonaisuuden tarkastelun yhteydessä

- esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta määräajan 1.1.-30.6.2026, yhteensä 5 400 euroa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- että Sininauhasäätiön päivätoiminnan järjestämistä ja avustamista arvioidaan kunnan yhteistyö- ja kumppanuussopimusten kokonaisuuden tarkastelun yhteydessä

- esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta määräajan 1.1.-30.6.2026, yhteensä 5400 euroa.

Kunnanhallitus 20.04.2026 § 181

Valmistelija

Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

52(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

Esittelijä kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta määräajan 1.1.-30.6.2026, yhteensä 5 400 euroa.

Käsittely Apulaispormestari Lindberg ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 5 mukaisesti esteellinen (yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Jäsen Lappalainen ilmoittivat olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 4 mukaisesti esteellinen (palvelussuhde- ja toimeksiantojäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun jäsen Nyman esitti, jäsen Timosen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 18.41- 18.56.
Kuntakehitysjohtaja Andersson ja hallintojohtaja Röntynen poistuivat kokouksesta tauon alkaessa.

Päätös Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 18.8.2026 § 44

Valmistelija Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Sininauhasäätiö järjestää STEA:n toiminta-avustuksella Tuusulan Kellokoskella ja Jokelassa matalan kynnyksen päivätoimintaa täysi-ikäisille henkilöille. Jokelassa toimintaa toteutetaan kahdesti viikossa maksuttomissa Station-seurakunnan tiloissa ja Kellokoskella kolmena päivänä viikossa Uudenmaan vammaispalvelusäätiöltä vuokratuissa tiloissa. Kellokosken tilojen vuokra on 900 euroa/ kk, yhteensä 10 800 euroa/ vuosi.

Sininauhasäätiön päivätoiminta tavoittaa haavoittuvassa asemassa olevia kuntalaisia, joiden tuen tarpeet liittyvät arjenhallintaan, asiointiin ja psykososiaaliseen tukeen. Toiminnan ytimessä ovat osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä yksinäisyyden vähentäminen. Yhteistyötä tehdään muun muassa kunnan asumisneuvonnan, seurakunnan diakoniatyön, AA-ryhmien sekä Marttojen kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

Päivätoiminta toteuttaa haittoja vähentävää päihdetyötä tarjoamalla matalan kynnyksen palvelun, joka tavoittaa myös palvelujärjestelmän ulkopuolella olevia henkilöitä. Toiminnan avulla vähennetään päihteiden käytöstä aiheutuvia yksilöllisiä ja sosiaalisia haittoja. Päivätoiminnassa tehdään yhteistyötä Keusoten päihdepalvelujen kanssa tarjoamalla terveysneuvontaa ja ohjausta sosiaali- ja terveystieteisiin sekä luovuttamalla asiakkaille tarvittaessa puhtaita käyttövälineitä.

Sininauhasäätiön päivätoiminnalla on myös rooli Tuusulan asunnottomuuden ehkäisemisessä. Toiminta tarjoaa turvallisen kohtaamispaikan, jossa asiakkaiden haasteita voidaan tunnistaa varhaisessa vaiheessa ja heitä voidaan ohjata asumiseen, toimeentuloon ja muihin palveluihin liittyvissä kysymyksissä. Yhteisöllinen toiminta vahvistaa arjen rytmiä ja toimintakykyä sekä tukee asumisen edellytyksiä, mikä ehkäisee asumisen katkeamista ja asunnottomuuden pitkittymistä.

Vuoden 2024 ja 2025 kävijätilastojen perusteella tarve päivätoiminnalle on kasvanut. Vuonna 2024 käyntikertoja oli 4 763, kun vuonna 2025 niitä kertyi 5 251, eli lisäystä oli noin 10 %. Asiakasmäärä kasvoi samana ajanjaksona 177:stä vähintään 182 henkilöön. Kävijämäärä per aukiolopäivä pysyi molempina vuosina keskimäärin noin 25 asiakkaassa.

Sininauhasäätiön Tuusulan päivätoiminnan tulevaisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 7 §:n nojalla hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Sininauhasäätiö on vuosittain hakenut Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta järjestöavustusta Kellokosken päivätoiminnan tilavuokraan. Kevään 2026 avustuspäätöksen (KEUHDno-2026-2991) mukaan Keusoten järjestöavustukset on tarkoitettu toimintaan, joka tukee hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja on alueellisesti kattavaa tai useamman kunnan asukkaita hyödyttävää. Koska hakemus kohdentuu vain Tuusulaan ja vuokrakuluihin, avustusta ei myönnetty. Sininauhasäätiön päivätoiminta Tuusulassa päättyy 31.12.2026, mikäli Kellokosken päivätoiminnan tilatarpeeseen ja vuokrakustannuksiin ei löydetä ratkaisua. Päivätoiminnan päättyminen vähentäisi kunnan ennalta ehkäiseviä matalan kynnyksen palveluja ja siirtäisi tarpeen raskaampiin palveluihin. Yhteisötasolla päivätoiminnan päättyminen lisäisi levottomuutta ja heikentäisi asukkaiden turvallisuuden kokemusta asuinympäristössään. Yksilötasolla toiminnan päättyminen heikentäisi asiakkaiden osallisuutta ja palveluihin kiinnittymistä sekä lisäisi syrjäytymisen ja asunnottomuuden

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

riskiä. Lisäksi päivätoiminnan päättyminen johtaisi todennäköisesti muutosneuvotteluihin Sininauhasäätiön kahden työpaikan osalta.

Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on kokouksessaan 24.3.2026 § 20 todennut Sininauhasäätiön matalan kynnyksen päivätoiminnan olevan tärkeä osa kunnan ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä.

Esitys

Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoiminnalle myönnetään vuokratuki 10 800 euroa vuodelle 2026. Ratkaisu muun muassa tukee ehkäisevää ja haittoja vähentävää päihdetyötä ilman, että kunta ottaa vastuulleen hyvinvointialueelle kuuluvia tehtäviä.

Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoiminnalle tulee löytää nykyistä vakaampi pitkän tähtäimen tilaratkaisu osana kunnan kohtaavien palvelujen kehittämistä sekä talouden tasapainottamista. Yhtenä tavoitteena on, että tuleva tilaratkaisu tuottaa synergiaetua asukkaille, yhdistyksille, yhteisöille ja muille kolmannen sektorin toimijoille Kellokosken alueella.

Tilatarpeen ratkaisemiseksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualueella on hahmoteltu useita eri vaihtoehtoja, joiden tarkempi tarkastelu ja vertailu vaatii vielä lisäselvityksiä ja yhteensovittamista. Tavoitteena on, että ratkaisuehdotus voidaan esittää viimeistään alkuvuodesta 2027.

Esittelijä

hyvinvointijohtaja van Dijken Marjo

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää
- esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta 1.1.-31.12.2026 yhteensä 10 800 euroa.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun muutti esittelijä päätösehdotusta siten, että päätösehdotukseen lisättiin seuraava kohta: Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

55(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta 1.1.-31.12.2026 yhteensä 10 800 euroa.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 313
739/02.05.07.00/2026

Valmistelija

Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta 1.1.-31.12.2026 yhteensä 10 800 euroa.

- ehdottaa valtuustolle 10 800 euron määrärahalisäyksestä kunnanhallituksen vuoden 2026 talousarvioon puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Käsittely

Jäsen Arto Lindberg ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 5 mukaisesti esteellinen (yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Jäsen Lappalainen ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 4 mukaisesti esteellinen (palvelussuhde- ja toimeksiantojäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi kokouksessa toimi varajäsen Vainiola jäsen Lappalaisen tilalla.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jäsen Nyman esitti jäsen Timosen kannattamana, että Sininauhasäätiön päivätoimintaa ei tueta tilavuokran osalta vuonna 2026 eikä kunnanhallituksen vuoden 2026 talousarvioon esitetä tämän vuoksi 10 800 euron määrärahalisäystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, on asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 20	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 181	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 44	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 313	24.8.2026

esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Nymanin tekemää muutosehdotusta, äänestävät "EI". Äänestys suoritettiin sähköisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

- 11 "JAA"-ääntä (Anttalainen, Laitila, Lepojärvi, Lindberg Sara, Mellin, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Peltonen, Vainiola, Yltävä, Ävall)
- 2 "EI"-ääntä (Nyman, Timonen)

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Varajäsen Vainiola poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.47.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- tukea Sininauhasäätiön päivätoimintaa tilavuokran osalta 1.1.-31.12.2026 yhteensä 10 800 euroa;
- ehdottaa valtuustolle 10 800 euron määrärahalisäyksestä kunnanhallituksen vuoden 2026 talousarvioon puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Liitteet

Numero Otsikko

14 Äänestystiedot Sininauhasäätiön Kellokosken päivätoiminnan vuokratuen myöntäminen vuodelle 2026

Rykmentinportti I kaava-alueen yritystontin hinnoittelu

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 314
1796/10.00.00/2026

Valmistelija

Palkki Tuija, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Hallintosäännön mukaisesti asemakaavan mukaisten tonttien hinnoittelusta päättää valtuusto. Kuntalain (410/2015) 130 §:n mukaisesti kunnan tulee hinnoitella markkinoilla kilpailutilanteessa toimiville tahoille luovuttamansa yritys- ja tuottajamuotoiset tontit markkina-arvon mukaisesti perustuen puolueettoman arvioitsijan arvioon. Tätä hintapäätösesitystä varten kunta on tilannut kuntalain pykälän 130 mukaisesti kaksi ulkopuolisen puolueettoman auktorisoidun kiinteistöarvioijan hinta-arviota. Arvioiden mukaan kohteen markkina-arvo on 140 (+/- 15%) - 170 euroa (+/- 20%) / k-m².

Hinnoiteltava kohde

Rykmentinportti I, Kortteli 5748, TY-19 (Ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue). Kortteli on vielä lohkomaton ja saatetaan jakaa useammaksi tontiksi.

Pinta-ala: noin 222 895 m² (pinta-ala tarkentuu lohkomistoimituksessa)

Rakennusoikeus: noin 111 448 k-m²

Esitetään, että korttelin 5748 myyntihintana käytetään 170 euroa/k-m², korttelin hinta kokonaisuudessaan 18 946 160 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää asettaa Rykmentinportti I asemakaava-alueen korttelin 5748 kiinteäksi myyntihinnaksi 170 euroa / k-m². Lisäksi kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen luovuttaminen Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 315
506/00.01.06/2026

Valmistelija

Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Kunnanhallitus käsitteli 9.3.2026 (§ 91) kokouksessaan kuntien velvollisuutta arvioida toimitilojen vuokraustoimintaansa kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuden näkökulmasta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirryttyä kunnilta hyvinvointialueille ja toimitilojen vuokrausta koskevan siirtymäkauden päätyttyä 31.12.2025. Kunnanhallitus päätti yhtiötettävän vuokraustoimintansa vastaanottamiseksi perustaa uuden kunnan kokonaan omistaman kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöt -nimisen tytäryhtiön.

Yhtiöittämisvelvollisuuden täyttämiseksi kunnan tulee seuraavaksi hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoimintaa koskevan siirron yhtiöoikeudellinen toteuttaminen sekä päättää muista yhtiöittämiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Yhtiötettävä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoiminta siihen sisältyvine omaisuuserineen on yksilöity liitteenä 2 olevassa apporttisopimusluonnoksessa ja sen liitteissä. Kunnan pääkirjastorakennuksen tiloissa osoitteessa Autoasemankatu 2 sijaitsevien ja sosiaalipalvelujen käytössä olevien tilojen yhtiöittämisen valmistelua jatketaan ja päätöksenteko tapahtuu valmistelun perusteella tarpeen mukaan myöhemmin. Muut asian tähänastisessa valmistelussa yhtiötettäväksi katsotut kohteet siirretään osana vuokraustoiminnan luovutusta Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille.

Kuntalain 130.2 § mukaan kunnan luovuttaessa tai antaessa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön ilman 1 momentin mukaista tarjouskilpailua, puolueettoman arvioijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso. Yhtiötettävään vuokraustoimintaan kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen markkina-arvo on varmistettu riippumattoman arvioijan laatimilla käyvän arvon arviolausunnoilla. Lausunnot on esitetty kokouksen oheismateriaalissa.

Vastikkeena yhtiölle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoiminnan luovutuksesta Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöt antaa Tuusulan kunnalle uusia osakkeitaan. Tuusulan kunta tekee Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen ainoana osakkeenomistajana yhtiökokousta pitämättä osakkeenomistajan päätöksen osakeannista Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen hallituksen hyväksymän päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnan ja Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen välisen apporttiluovutuksen ehdoista sovitaan apporttisopimuksessa ja sen liitteissä. Apporttiluovutuksen suunniteltu toteutusajankohta on 1.11.2026 klo 00:01. Luovutuksesta lukien Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöt jatkaa sille kunnalta siirtyvää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoimintaa. Yhtiöittämisessä ei siirry henkilöstöä. Vastikkeena vuokraustoiminnan luovutuksesta kunta saa Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen osakeannissa luovuttamansa apporttiomaisuuden arvoa vastaavan määrän yhtiön uusia osakkeita.

Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen osakeannissa uusista osakkeista maksettava merkintähinta on vuokraustoimintaan siirtoajankohtana kohdistuvien varojen ja velkojen käypien arvojen erotus. Yhtiön hallitus vahvistaa apporttiomaisuuden siirtoajankohdan käyvän arvon Tuusulan kunnan siirtoajankohdalle laadittavan taseen valmistuttua. Tavoitteena on, että apporttiomaisuuden arvo ja siihen perustuva kunnan merkitsemien Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen uusien osakkeiden merkintähinta vahvistetaan viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa siirtoajankohdasta lukien.

Alustavien siirtohetkeen 1.11.2026 kohdistuvien arvioiden mukaan yhtiöittämisen laskennallinen vaikutus peruskunnan tulevan vuoden vuosikatteeseen on noin (1,0 M€) ja tilikauden tulokseen noin (0,4 M€). Lisäksi peruskunta kirjaa järjestelystä kertaluonteisen satunnaisen tappion noin 7,8 M€ (vaikutus tilikauden tulokseen).

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen vuokraustoiminnan mukana Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille siirtyy yhden kuukauden operatiivisia kuluja vastaava rahamäärä sekä tarvittaessa luovutuksesta mahdollisesti menevän varainsiirtoveron kattava rahamäärä. Kunnan käsityksen mukaan varainsiirtoverolain 43 a §:n mukaiset edellytykset verovapaussäännöksen soveltumiselle täyttyvät yhtiöitettäväksi hyväksyttävien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen osalta ja luovutuksesta ei tule maksettavaksi varainsiirtoveroa. Siltä osin kuin varainsiirtoverolain 43 a § ei sovellu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen luovutukseen, maksaa Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöt luovutuksesta menevän varainsiirtoveron.

Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöihin tehtävä apporttisijoitus
valtioneuvoston päätöksen näkökulmasta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Jotta voidaan määrittää, onko kunnan sijoitus valtiontukea, on markkinataloustoimijaperiaatteen mukaan tarpeen

arvioida, olisiko vastaavan kokoinen ja tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja tehnyt kyseisen sijoituksen samoissa olosuhteissa.

Keskeistä on arvioida, onko sijoituksesta saatava tuotto-odotus riittävä suhteessa sijoitukseen liittyvään riskiin. Tavanomainen odotettu tuotto (tai investointien pääomakustannukset) voidaan määrittellä keskimääräisenä odotettuna tuottona, jonka markkinat edellyttävät sijoituksesta yleisesti hyväksytyjen kriteerien, erityisesti investointiriskin, perusteella, ottaen huomioon yrityksen taloudellisen aseman ja alan, alueen tai maan erityispiirteet. Laajalti hyväksytty menetelmä, jolla (vuotuinen) sijoituksen tuotto voidaan määrittää, on sisäisen korkokannan laskeminen. Sijoituspäätöksen arviointiperustana voidaan käyttää myös nettohyötyarvoa, jonka tulos vastaa useimmissa tapauksissa sisäistä korkokantaa.

Kunnan käsitys on, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilojen yhtiöittämisessä Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöihin tehtävän apportoitsijoituksen tuotto on verrattavissa tavanomaiseen odotettuun markkinatuottoon, joten sijoitukseen ei sisälly valtiontukea.

Maanvuokraus

Kunta vuokraa yhtiöitettävien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilarakennusten alla olevat maa-alueet Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille yhtiöittämisen toteutushetkestä lukien. Maanvuokrasopimusten hyväksymisestä on päätetty erikseen maankäyttöpäällikön päätöksellä § 54/2026.

Kuntalain 130.2 § mukaan kunnan luovuttaessa tai antaessa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön ilman 1 momentin mukaista tarjouskilpailua, puolueettoman arvioijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso.

Tämän pykälän oheismateriaalina ovat arviokirjat ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 § 1 momentin 17 kohdan perusteella.

Lainan myöntäminen Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille

Yhtiöitettävään vuokraustoimintaan kuuluviin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitiloihin kohdistuu kunnan ottamaa talousarviolainaa. Kunta kohdistaa osan lainasta Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille ns. vastinparilainajärjestelyllä. Kuntakonsernin sisällä syntyy uusi velkasuhde kunnan ja Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen välille. Lainan tarkemmat ehdot kuvataan päätöksen liitteenä 3 olevassa velkakirjaluonnoksessa.

Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla. Lainan vakuudeksi kunta saa kiinnityksen Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille rekisteröitävään laitokseen.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.

Tuusulan kunnan velkamäärä oli 31.12.2025 tilanteessa 309 478 787 euroa. Yhtiölle myönnettävä vastinparilaina on 1 419 600 euroa. Lainan osuus on 0,5 % kunnan kokonaislainamäärästä, ja vastinparilaina ei siten vaaranna kunnan kykyä vastata lakisääteisten tehtävien hoitamisesta ja kunnan taloudesta.

Lisäksi lainanannossa on EU-valtiontukisääntelyn näkökulmasta keskeistä arvioida, tuetaanko yhtiötä siten, että tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua. Julkisenä tukena ei huomioida sellaista rahoitusta, joka on annettu markkinaehtoisesti eli lainoituksessa noudatetaan markkinataloustoimijaperiaatetta (EU:n komission valtiontuen käsitteestä julkaisema tiedonanto, 2016/C 262/01). Jotta kunnan myöntämä laina ei sisältäisi valtiontukea yhtiölle, myönnettävän lainan ehtojen on oltava markkinaehtoisia.

Komissio on kehittänyt vertailukohtia lainojen tukiluonteen määrittämiseksi. Komission ns. referenssikorkotiedonantoa (komission tiedonanto viite- ja markkinakorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta, 2008/C 14/02) sovelletaan silloin, kun koron markkinaehtoisuutta ei voida muuten arvioida. Tiedonannon mukaisesti lainasta perittävän koron tulee aina olla vähintään tiedonannossa määritellyn vähimmäiskoron ja -marginaalin suuruinen.

Heinäkuun 2026 lopulla euroalueen korkomarkkinoita leimaa edelleen kohonnut epävarmuus, joka liittyy erityisesti energiamarkkinoiden kehitykseen ja Lähi-idän tilanteeseen. EKP:n arvion mukaan energiahintojen näkymät ovat edelleen hyvin epävakaa, ja energiasokin täysimääräiset inflaatiovaikutukset eivät ole vielä toteutuneet.

Korkotasoja on tarkasteltu 10.8.2026 markkinatilanteessa. Viidentoista vuoden pitkäaikaisten korkojen osalta taso on ollut noin 3,10–3,29 %, ja markkinakorkoja nostaa erityisesti geopolittinen epävarmuus ja energiamarkkinoiden kehitys. Euribor-korot ovat heinäkuussa olleet:

6 kk euribor: noin 2,55–2,71 %
12 kk euribor: noin 2,73–2,96 %

Euroopan keskuspankin 23. heinäkuuta 2026 pidetyn kokouksen perusteella ohjauskorot pidetään ennallaan:

Talletuskorko: 2,25 %
Perusrahoitusoperaatioiden korko: 2,40 %
Maksuvalmiusluoton korko: noin 2,65 %

EKP:n päätöksen perustelujen mukaan inflaation kehitykseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta etenkin energiahintojen vuoksi.

Keskuspankki katsoo nykyisen korkotason mahdollistavan inflaation vakauttamisen keskipitkällä aikavälillä 2 prosentin tavoitteeseen samalla, kun rahapolitiikan vaikutuksia talouteen seurataan tarkasti.

Kunnan myöntämän vastinparilainan korkotaso on arvioitu edellä esitetyn ajankohtaisen markkinatilanteen korkotasoja tarkastellen.

Kiinteistöyhtiön osalta on arvioitu, että se sijoittuu siirtyvä kiinteistöomaisuus ja tulovirta huomioiden BBB-tason (hyvä luottokelpoisuus) riskitason marginaaliin. Markkinaehtoinen korko on peruskoron päälle tavanomaisin vakuuksin tuleva noin 1,0 prosenttiyksikköä. Lainan vakuudeksi yhtiö antaa kunnalle kiinnitykset Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille rekisteröitävään laitokseen. Konkreettisesti tämä tarkoittaa EKP:n perusrahoitusoperaatioiden korkotasoa 2,40 %, jonka päälle kunnan myöntämään lainaan tulee 1,0 prosenttiyksikön korko. Kunnan myöntämän vastinparilainan korkotaso on siten 3,40 %.

Toimivalta päätöksenteossa

Hallintosäännön 25 §:n mukaan kunnanhallitus päättää irtaimen omaisuuden hankkimisesta, myymisestä, vuokraamisesta ja muusta käytettäväksi luovuttamisesta, kiinteän omaisuuden vuokralle antamisesta sekä antolainojen myöntämisestä noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- 1) nimetä Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen yhtiökokoukseen yhtiökokousedustajaksi hallintojohtaja Antti-Pekka Röntysen ja antaa toimintaohjeena yhtiökokousedustajalle hyväksyä osakkeenomistajan päätöksen maksullisesta osakeannista liitteen 1 mukaan;
- 2) luovuttaa liitteenä 2 olevassa apporttisopimusluonnoksessa esitetyt sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat ja muut vuokraustoimintaan kuuluvat omaisuuserät Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille vastikkeena yhtiön maksullisessa osakeannissa kunnalle annettavista uusista osakkeista ja hyväksyä liitteenä 2 olevan Tuusulan kunnan ja Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen välisen apporttisopimusluonnoksen liitteineen, sekä sopimuksen mukaisten kassavarojen siirtämisen yhtiöön;
- 3) valtuuttaa kansliapäällikön tekemään apporttisopimusluonnokseen ja sen liitteisiin mahdollisesti tarvittavat tarkennukset tai korjaukset;
- 4) myöntää Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöille enintään 1 419 600 euron suuruisen vastinparilainan liitteenä 3 olevassa velkakirjaluonnoksessa kuvatuin ehdoin ja hyväksyy kiinnityksen laitokseen annettua lainaa vastaan riittäväksi vakuudeksi;
- 5) valtuuttaa kansliapäällikön tekemään velkakirjaluonnokseen ja sen liitteisiin mahdollisesti tarvittavat tarkennukset, korjaukset tai täydennykset;

6) tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
15	Liite 1 Kiinteistö Oy Tuusulan Hyvinvointikiinteistöjen osakkeenomistajan päätös - luonnos 6.8
16	Liite 2 Tuusulan apporttisopimus - luonnos 6.8
17	Liite 3 Velkakirja ja panttaussitoumus - luonnos 6.8

Riihikallion Lähipalvelukeskus Oy:n purkautumisen merkitseminen tiedoksi ja omaisuuden vastaanotto

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 316
672/02.07.01/2026

Valmistelija

Ora Kari, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Yhtiön selvitystila

Kunnanhallitus on 26.1.2026 § 38 päättänyt antaa Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen kunnan edustajalle toimiohjeeksi, että yhtiössä käynnistetään osakeyhtiölain 20 luvun mukainen vapaaehtoinen selvitysmenettely. Kiinteistö Oy:n Riihikallion lähipalvelukeskus yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 11.2.2026 on päätetty käynnistää osakeyhtiölain 20 luvun mukainen vapaaehtoinen selvitysmenettely yhtiön purkamiseksi. Osakeyhtiölain 20 luvun 15 §:n mukaan selvitystilan myötä velat maksetaan ensin ja yhtiön omaisuus jaetaan sen jälkeen. Yhtiöllä ei ole ollut työntekijöitä selvitystilan aikana. Selvitysmies on hoitanut yhtiön purkamisen kannalta tarpeelliset tehtävät ja toiminta yhtiön tiloissa on jatkunut normaalisti.

Tilinpäätös ja selvitysmiehen kertomus.

Selvitysmies esitti yhtiön viimeisen tilikauden 1.1.2026-29.6.2026 tilinpäätöksen, joka osoittaa 752 003,99 euron tappiota. Selvitysmiehen ilmoituksen mukaan kaikki yhtiön tunnetut velat on maksettu,

Lopputilitys ja yhtiön omaisuus

Kiinteistö Osakeyhtiö Riihikallion lähipalvelukeskuksen selvitysmenettelystä on laadittu Osakeyhtiölain 20 luvun 16 §:n mukainen 18.8.2026 päivätty lopputilitys. Tuusulan kunta omistaa Yhtiön koko osakekannan ja näin ollen koko yhtiön omaisuuden.

Selvitysmies on suorittanut osakeyhtiölain mukaiset, Yhtiön purkamisen edellyttämät selvitystoimet. Yhtiön omaisuus on jaettu osakeyhtiölain mukaisesti eikä muuta jaettavaa ole. Jako-osuus muodostuu seuraavasti ja ainoalle omistajalle Tuusulan kunnalle siirtyy:

- koneet ja kalusto 3 490,55 euroa (tasearvo)
- Pankkitili Nordea 188 333,65 euroa
- Pankkitili osuuspankki 62 606,00 euroa
- Jako-osuuden määrä on yhteensä 254 430,20 euroa
- Yhtiössä on 3722 osaketta, jotka kaikki omistaa Tuusulan kunta.

Selvitysmies luovuttaa yllä eritellyn jako-osuuden 254 430,20 euroa osakkeenomistaja Tuusulan kunnalle. Yhtiön tilat ja sopimukset siirtyvät Tuusulan kunnan tilayksikön vastuulle.

Loppuselvityksen jälkeiset toimet

Kiinteistö Oy Riihikallion lähipalvelukeskus yhtiö purkautuu 18.8.2026 jatkokokouksen päättyessä. Selvitysmies huolehtii sen jälkeen yhtiön purkamiseen liittyvistä rekisteri-ilmoituksista.

Kuntalain 410/2015 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta. Osakeyhtiölain 20 luvun mukainen yhtiön purkautuminen tuodaan kunnanhallitukselle tiedoksi merkittävänä asiana

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi Riihikallion Lähipalvelukeskus Oy:n purkautumisen 18.8.2026 alkaen;
- ottaa vastaan kunnalle jako-osuutena tulevan yhtiön omaisuuden.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero Otsikko

18 KOY Riihikallion lähipalvelukeskus, Jatkokokous 18.8.2026

Lausunnon antaminen Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 317
1692/00.04.01/2026

Valmistelija

Niemelä Tiia, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö ja taustatiedot

Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö pyytävät lausuntoja luonnoksesta Suomen kansalliseksi ennallistamissuunnitelmaksi. Lausuntoa pyydetään 27.8.2026 mennessä.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta (EU) 2024/1991 astui voimaan 18.8.2024. EU:n ennallistamisasetus toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategiaa ja pyrkii osaltaan pysäyttämään luontokadon etenemisen. Asetuksen toimeenpanoa varten jäsenmaat laativat kansalliset ennallistamissuunnitelmat ja toteuttavat tarvittavat esiselvitykset ja vaikutusarviot niiden ennallistamistoimenpiteiden määrittämiseksi, jotka ovat tarpeen asetuksen 4–13 artiklassa säädettyjen ennallistamistavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin yleisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi.

Kansallinen ennallistamissuunnitelma on strateginen ja vaiheittain tarkentuva tiekartta EU:n ennallistamisasetuksen toimeenpanoon. Suunnitelman ensimmäinen luonnosversio toimitetaan EU:n komissiolle syksyllä 2026. Suunnitelmaa tullaan vielä päivittämään mm. komission palautteen perusteella ennen lopullisen version toimittamista komissiolle syyskuuhun 2027 mennessä. Nyt laadittava suunnitelma keskittyy tavoitteisiin ja toimiin vuoteen 2030 mennessä ja suunnitelmaa tullaan päivittämään vuosina 2032 ja 2042 ennallistamisasetuksen toimeenpanemiseksi vuoteen 2050.

Suomi on linjannut, että ennallistamissuunnitelman toimeenpano on yksityisille maanomistajille vapaaehtoista ja heidän on mahdollista saada korvausta suojelusta tai tukia ennallistamistoimiin esimerkiksi METSO- ja Helmi-ohjelmien kautta. Asetuksella ei ole suoria vaikutuksia yksityisen henkilön omaisuuden suojaan. Suunnitelmasta ei tule suoraan voimaan yksityishenkilöitä sitovia tai heidän omaisuuteensa kohdistuvia päätöksiä.

Tuusulan kunnan lausunnon yhteenveto:

Tuusulan kunta pitää ennallistamissuunnitelman tavoitteita lähtökohtaisesti kannatettavina ja tunnistaa luonnon monimuotoisuuden vahvistamisesta,

ilmastonmuutokseen sopeutumisesta sekä ihmisten hyvinvoinnista ja elinympäristöjen laadusta syntyvät merkittävät yhteiskunnalliset hyödyt. Tuusulassa luonnon monimuotoisuutta, ilmasto- ja kestävyystavoitteita edistetään jo nykyisin muun muassa luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO), ilmasto-ohjelman sekä vihersiniverkostosuunnitelman (VISSI) kautta.

Kunta katsoo kuitenkin, että ennallistamissuunnitelman toimeenpanolla voi olla merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan, maankäyttöön ja talouteen. Suunnitelmasta jää vielä epäselväksi, mitä konkreettisia velvoitteita ja vastuita kunnille kohdistuu, millaisia vaikutuksia toimeenpanolla on kuntien työmäärään sekä millä rahoituskeinoilla kuntia koskevien toimenpiteiden toteuttaminen on tarkoitus turvata. Myös suunniteltujen lainsäädäntömuutosten, erityisesti heikentämättömyysvelvoitteen, vaikutukset kuntakaavoitukseen ja maankäytön suunnitteluun edellyttävät tarkempaa arviointia ja selkeytystä.

Tuusulan kunta pitää kaupunkivihreän ja latvuspeiton lisäämiseen tähtääviä tavoitteita ja toimenpiteitä kannatettavina. Kasvavassa ja tiivistyvässä kunnassa niiden toteuttaminen on kuitenkin käytännössä haastavaa. Ennallistamissuunnitelman toimeenpano ei saa johtaa kaupunkirakenteen tarpeettomaan hajautumiseen eikä estää kasvavien kaupunkiseutujen kestävää tiivistämistä. Kaupunkivihreän määrän lisäksi tulee huomioida myös viherrakenteen laatu, toimivuus ja monimuotoisuus. Lisäksi on tunnistettava, että kaupunkivihreän ja erityisesti latvuspeiton lisääntyminen tapahtuu pääosin pienin askelin ja vaikutukset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä kasvillisuuden kehittyessä. Tämä tulee ottaa huomioon tavoitteiden seurannassa ja arvioinnissa.

Kunta pitää ongelmallisena myös lausuntokierroksen ajoittumista keskelle kesälomakautta ja valmisteluprosessin loppuvaiheeseen. Tämä on heikentänyt kuntien ja muiden sidosryhmien mahdollisuuksia perehtyä aineistoon sekä osallistua valmisteluun täysipainoisesti. Jää epäselväksi, miten lausuntopalautetta voidaan tosiasiallisesti hyödyntää jatkovalmistelussa, kun ennallistamissuunnitelman luonnos on tarkoitus toimittaa Euroopan komissiolle jo syyskuun 2026 alussa.

Kokonaisuutena Tuusulan kunta korostaa, että ennallistamissuunnitelman jatkovalmistelussa tulee varmistaa kuntien toimintaedellytykset, riittävä rahoitus ja selkeät vastuut.

Tuusulan kunnan lausunto kokonaisuudessaan lausuntopalvelun lomakerakenteen mukaisesti:

1. Yleiset kommentit ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta

Ennallistamissuunnitelman luonnoksessa todetaan, että toimeenpanoa priorisoidaan alkuvaiheessa suojelualueille ja valtion maille, mutta samalla mainitaan, että tavoitteita ei voida saavuttaa pelkästään

Natura-alueilla ja suojelualueilla, vaan toimia on lisättävä myös niiden ulkopuolella. Näin ollen kuntien rooli ennallistamisasetuksen toimeenpanossa on merkittävä, mutta suunnitelmassa ei kuitenkaan kuvata riittävästi kuntien vastuita, resurssitarpeita eikä käytännön toteutuksen tukimuotoja.

Ennallistamissuunnitelman toimeenpanolla voi olla myös merkittäviä vaikutuksia kuntien maankäyttöön kaavoitukseen ja viheralueiden hoitoon ja siten myös kuntien talouteen, elinvoimaan ja kilpailukykyyn.

Lausuntokierroksen ajoittaminen keskelle kesälomakautta valmisteluprosessin loppuvaiheeseen kaventaa olennaisesti kuntien ja muiden sidosryhmien mahdollisuuksia perehtyä aineistoon sekä vaikuttaa sen sisältöön. Ottaen huomioon aineiston Euroopan komissiolle toimittamisen tiukan aikataulun, jää epäselväksi, miten lausuntopalautetta voidaan tosiasiallisesti hyödyntää jatkovalmistelussa.

2. Kommentit luontotyyppien ja lajien tilan parantamisen tavoitteisiin (artiklan 4 tavoitteisiin vastaaminen) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

3. Kommentit meriekosysteemien ennallistamistavoitteisiin (artiklan 5 tavoitteisiin vastaaminen) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luvut 2-3)

4. Kaupunkiekosysteemialueiden rajauksiin liittyvät kommentit / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

Kaupunkivihreän ja latvuspeiton tavoitetasojen määrittäminen vasta vuoden 2028 jälkeen on ongelmallista. Konkreettisten numeeristen tavoitteiden puuttuessa kunnianhimoisten ja pitkäjänteisten toimenpiteiden suunnittelu on haastavaa. Tavoitteiden tulisi olla mahdollisimman selkeitä jo toimeenpanon alkuvaiheessa.

Kaupunkiekosysteemialueiden rajaamisesta järjestettiin kunnille kaksi kommenttikierrosta, ja rajaukset tehtiin pääosin kuntien esitysten mukaisesti. Tuusulassa kaupunkiekosysteemialue on muodostettu ehdotuksen mukaisesti UCC-ruutuihin perustuen. Suunnitelmassa on kuitenkin jäänyt epäselväksi, miten useamman kunnan alueelle ulottuvat tai toisiinsa kytkeytyvät UCC-ruudut käsitellään. Erityisesti tulisi täsmentää, muodostavatko kuntarajat ylittävät ja yhtenäisen kaupunkirakenteen muodostavat UCC-ruudut yhden yhteisen kaupunkiekosysteemialueen vai erilliset kuntakohtaiset alueet. Mikäli kaupunkiekosysteemialue muodostetaan usean kunnan yhteisenä alueena, tulee vastuiden, tavoitteiden ja raportointivelvoitteiden jakautuminen kuntien kesken määritellä selkeästi.

Suunnitelmassa viitataan liitteeseen 3, jossa kaupunkiekosysteemialueiden rajaukset esitetään. Lausuntoaineistossa kyseistä liitettä ei kuitenkaan ollut mukana.

Suunnitelmassa tulisi täsmentää, kuka vastaa kaupunkivihreän ja latvuspeittävyyden mittaamisesta, millä aineistoilla seuranta toteutetaan sekä miten mahdolliset muutokset todennetaan ja raportoidaan. Seuranta- ja arviointimenetelmissä tulee huomioida myös aineistojen tarkkuuden riittävyys suhteessa toteutettavien toimenpiteiden mittakaavaan. Kaupunkivihreän lisäämiseen tähtäävät toimenpiteet voivat olla pinta-alaltaan melko pienipiirteisiä, ja niiden vaikutukset voivat näkyä vasta pitkällä aikavälillä kasvillisuuden hitaasta kehittämisestä johtuen. Mikäli seuranta perustuu valtakunnallisiin tai EU-tasoisiiin aineistoihin, kuten maanpeiteaineistoihin, eivät toteutetut viherrakennetoimenpiteet välttämättä erotu riittävällä tasolla. Toteutumisen arvioinnissa ei tule tarkastella yksinomaan määrällisiä muutoksia, vaan myös kaupunkivihreän laatua, toimivuutta ja ekologista merkitystä.

5. Kommentit jokien ennallistamistavoitteisiin (artiklan 9 tavoitteisiin vastaaminen) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

6. Kommentit pölyttäjäkantojen ennallistamistavoitteisiin / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

7. Maatalousindikaattoreiden valintaan ja turvemaan määritelmään liittyvät kommentit / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

8. Metsäindikaattoreiden valintaan liittyvät kommentit / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 3)

9. Kommentit heikentämättömyysvelvoitteen kansallisen toimeenpanon ja joustavaan soveltamiseen. Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto luku

6. Heikentämättömyysvelvoitteen kansallista toimeenpanoa valmistellaan erillisessä lakihankkeessa

(<https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM022:00/2025>), josta järjestetään oma erillinen lausuntokierros valmistelun edetessä.

Heikentämättömyysvelvoite tarkoittaa, että hyvässä tilassa olevien tai ennallistettujen luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen tilaa ei saa merkittävästi heikentää, ellei kyseessä ole asetuksessa määritelty poikkeustilanne tai haittaa kompensoida asianmukaisesti. Hankkeen tai suunnitelman aiheuttava heikennys arvioitaisiin jatkossa osana lupa-arviointia tai suunnitelman hyväksymis- tai vahvistamispäätöstä.

Luonnoksesta ei vielä riittävän selkeästi ilmene, miten heikentämättömyysvelvoite tulee vaikuttamaan kuntien kaavoitukseen, yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen sekä kasvavien kaupunkiseutujen maankäytön suunnitteluun. Velvoitteen toimeenpano osana lupa- ja hyväksymismenettelyjä voi lisätä selvitys- ja arviointitarpeita sekä pidentää prosessien kestoa, mikä kasvattaa kuntien resurssitarpeita ja voi heikentää hankkeiden ennakoitavuutta. Kunta pitää tärkeänä, ettei velvoite muodostu esteeksi MAL-sopimusten mukaisten kasvutavoitteiden toteuttamiselle.

10. Kommentit erityisesti luontotyyppi ja lajitavoitteita (artikla 4) sekä jokien vapauttamista (artikla 9) tukeviin toimenpiteisiin / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Toimenpide 7 (informaatio-ohjaus) on erittäin tärkeä. Luontotyyppien turvaaminen ja ennallistaminen edellyttävät laajaa tiedon lisäämistä niin yksityisille maanomistajille, toimijoille kuin kuntapäätäjillekin. Erityisesti kuntapäätäjien tietoisuuden lisääminen tukee resurssien kohdentamista ennallistamistoimiin.

Toimenpiteen 8 (metsänkäsittelymenetelmien kehittäminen ja toimeenpano direktiiviluontotyypeille) osalta jää epäselväksi, miten talousmetsissä tapahtuvat toimenpiteet käytännössä toteutuvat, kun ennallistamissuunnitelman toimeenpano perustuu yksityisille maanomistajille vapaaehtoisuuteen. Tarvitaan selkeyttä siihen, perustuvatko toimenpiteet jatkossakin vapaaehtoisuuteen vai syntyvät niistä myöhemmin velvoitteita. Jos toimeenpano perustuu vapaaehtoisuuteen, tulee tarjolla olla nykyistä parempia ja houkuttelevampia taloudellisia kannustimia sekä korvausjärjestelmiä.

11. Kommentit erityisesti meri- ja vesiekosysteemien (artikla 5) ennallistamista tukeviin toimenpiteisiin / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Arvokkaiden lintuvesien kunnostusta ja lintukosteikoiden perustamista Helmi- ja Sotka-ohjelmien puitteissa sekä niihin liittyvien vieraslajien torjuntaa tulee jatkaa.

12. Kommentit kaupunkiekosysteemialueiden kaupunkivihreää ja latvuspeittoa lisääviin toimenpiteisiin (artikla 8) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Tuusulan kunta pitää kaupunkivihreän, puuston ja viheryhteyksien vahvistamista kannatettavana tavoitteena. Kunta pitää hyvänä, että kunnille ei aseteta yksityiskohtaisia toteutusvelvoitteita, vaan kunnat voivat valita omiin olosuhteisiinsa parhaiten soveltuvat keinot. Kaupunkiekosysteemien kehittämisessä tulee mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön, ilmastotavoitteiden ja kestävän yhdyskuntarakenteen yhteensovittaminen.

Kunta korostaa, että kaupunkivihreän lisääminen on olemassa olevilla kaupunkialueilla huomattavasti haastavampaa kuin uusilla rakentamisalueilla. Erityisesti kaupunkiekosysteemialueiden (UCC) tiiviissä rakenteessa mahdollisuudet lisätä viherpinta-alaa tai puustoa, ovat rajalliset. Tiiviissä kaupunkiympäristössä viherryttäminen toteutuu usein pienipiirteisinä toimenpiteinä, kuten yksittäisten puiden istutuksina, pieninä viheralueina, hulevesiratkaisuina tai katu ympäristöjen viherrakenteen parantamisena. Myös tällaiset toimenpiteet voivat olla ekologisesti ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin kannalta merkittäviä. Tämän vuoksi kaupunkivihreän ja latvuspeiton seurantamenetelmien tulee olla riittävän tarkkoja, jotta myös pienialaiset muutokset ja vähittäinen kehitys voidaan tunnistaa ja ottaa huomioon tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa. Ennallistamissuunnitelman toimeenpanossa tulee turvata mahdollisuudet kasvavien kaupunkiseutujen kestäväälle kehittämiselle. Toimenpiteet eivät saa tarpeettomasti rajoittaa yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja täydennysrakentamista, vaan luonnon monimuotoisuuden tavoitteet on voitava sovittaa yhteen tiiviin ja ilmastokestävän kaupunkirakenteen kehittämisen kanssa.

Toimenpide 15 (liikenneympäristöjen puuston kehittäminen): Liikenneympäristöjen puuston kehittämistä koskeva toimenpide on kannatettava. Latvuspeiton kasvattamisessa tulisi kuitenkin painottaa myös suurikokoisia ja pitkäikäisiä puulajeja siellä, missä olosuhteet sen mahdollistavat. Pelkän puiden määrän sijaan huomiota tulisi kiinnittää myös puuston laatuun, elinvoimaisuuteen sekä monipuoliseen viherrakenteeseen, kuten pensaskerrokseen ja istutusalueisiin. Samalla tulee huomioida katutilan rajallisuus ja liikenneturvallisuus.

Toimenpide 16 (koulujen ja päiväkotien piha-alueiden viherryttäminen): on erittäin kannatettava ja tukee samanaikaisesti luonnon monimuotoisuutta, ilmastomuutokseen sopeutumista sekä lasten hyvinvointia. Suunnitelman mukaan leikkipuistojen viherryttämistä ei ole otettu mukaan toimenpiteeseen, koska asiaa on tarkoitus ohjata jatkossa uudistuvan yhdyskuntarakentamislain kautta. Tekstistä syntyy virheellinen käsitys, että yhdyskuntarakentamislaki sisältäisi leikkipuistojen viherryttämisvelvoitteen. Lakiluonnoksessa ei säädetä leikkipuistojen viherryttämisestä erillisenä velvoitteena, vaan yleisten alueiden suunnittelussa korostetaan nykyistä laajemmin muun muassa luonnon monimuotoisuuden, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja kasvillisuuden huomioon ottamista.

Toimenpide 17 (Kaupallisten, teollisuus- ja brownfield-alueiden viherryttäminen): Kunta pitää tärkeänä, että myös työpaikka- ja teollisuusalueiden viherryttämistä edistetään. Näille alueille tulisi kehittää vihertehokkuuden arviointimenetelmiä, joissa huomioidaan viheralueiden laadulliset tekijät määrällisten tavoitteiden ohella. Yrityksiä tulisi kannustaa viherryttämiseen sekä kannustimin että ohjauskeinoin.

Toimenpide 18 (kaupunkivihreän kytkeytyneisyyden lisääminen): Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että kaupunkivihreän kytkeytyneisyyttä vahvistetaan paikallistasolla erityisesti kaupunkiekosysteemialueiden (UCC) sisällä.

Samalla tulee tunnistaa, että luonnon monimuotoisuuden turvaaminen edellyttää myös kuntarajat ylittävien ekologisten verkostojen ja seudullisten viheryhteyksien säilyttämistä ja kehittämistä. Merkittävimmät viheryhteyksien katkokset aiheutuvat usein valtakunnallisista tai seudullisista liikenneväylistä, joiden ekologisten vaikutusten lieventäminen esimerkiksi vihersiltojen ja muiden ekologisten yhteyksien avulla edellyttää valtion osallistumista suunnitteluun ja rahoitukseen. Kuntien mahdollisuudet ratkaista suurten infrastruktuurihankkeiden aiheuttamia ekologistia estevaikutuksia omin resurssein ovat rajalliset.

Toimenpide 19 (tietopohjan vahvistaminen ja informaatio-ohjaus): korostaa tiedon lisäämistä, mikä on erittäin tärkeää. Erityisesti kuntapäätäjien tietämyksen lisääminen on keskeistä, koska päätökset resursseista ja investoinneista tehdään kunnissa. Kaupunkivihreän taloudellisen arvon tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää. Yhtenäinen, ajantasainen ja helposti hyödynnettävä tieto esimerkiksi viherrakenteesta, ekologisista yhteyksistä, latvuspeitosta helpottaa ratkaisujen perustelua sekä auttaa yhteensovittamaan rakentamisen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.

Toimenpide 20 (kaupunkivihreän rahoituspolku ja kannusteet): Kunta pitää välttämättömänä, että kaupunkivihreän lisäämiseen luodaan pysyviä valtion tukimuotoja eikä toteutusta jätetä yksinomaan kuntien vastuulle. Monet toimenpiteet edellyttävät pitkäjänteistä investointia viheralueisiin.

Toimenpide 21 (Kaupunkivihreän kytkeminen kuntien ohjauskeinoihin): Viherryttämiseen liittyviä tavoitteita sisältyy jo monien kuntien strategioihin, ohjelmiin ja suunnitelmiin. Jatkossa painopisteen tulisi olla tavoitteiden käytännön toteuttamisessa ja riittävässä resursoinnissa.

Toimenpide 22 (viherympäristötavoitteiden liittäminen kaupunkikehittämisen sopimusvälineisiin): Tuusulan kunta pitää perusteltuna, että kaupunkivihreää ja latvuspeittoa edistetään ensisijaisesti kuntien nykyisten suunnittelu- ja sopimusvälineiden kautta, joissa voidaan huomioida paikalliset olosuhteet ja tavoitteet. Viherympäristötavoitteiden sisällyttäminen esimerkiksi MAL-sopimuksiin edellyttää lisäselvityksiä erityisesti resursoinnin osalta. Lisäksi jää epäselväksi, perustuisivatko mahdolliset viherryttämissopimukset vapaaehtoisuuteen vai sisältäisivätkö ne kunnille sitovia velvoitteita.

13. Kommentit erityisesti pölyttäjäkantojen ja maatalousekosysteemien ennallistamista tukeviin toimenpiteisiin (artiklat 10 ja 11) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Tuusulan kunta kannattaa maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuutta ja pölyttäjäkantoja vahvistavia toimenpiteitä. Kunnassa on merkittäviä kulttuurimaisema-alueita, arvokkaita peltoalueita sekä aktiivista maataloustoimintaa, joiden säilyminen ja hoito tukevat sekä luonnon monimuotoisuuden että maisema-arvojen turvaamista. Toimenpiteiden toteutuksessa tulee hyödyntää vapaaehtoisia kannustimia

ja turvata maatalojen toimintaedellytykset siten, että luonnon monimuotoisuuden tavoitteet voidaan sovittaa yhteen kannattavan maatalouden kanssa.

Kunnilla on merkittävä rooli pölyttäjiä tukevien ympäristöjen luomisessa ja hoidossa muun muassa viheralueilla, niityillä, puistoissa, hulevesiratkaisuissa sekä tie- ja katu ympäristöissä.

Tieympäristöjä tulisi hyödyntää nykyistä laajemmin pölyttäjiä soveltuvina niittyalueina. Niittorajoituksia suunniteltaessa on huomioitava myös näkemäalueet ja turvallisuus. Niittoaikojen sääntely ei saa myöskään johtaa tilanteeseen, jossa haitallisten vieraslajien (kuten komealupiinin) torjunta vaikeutuu tai estyy. Tieympäristöjen lisäksi myös rata- ja voimajohtokäytävät muodostavat merkittävän potentiaalin pölyttäjiä soveltuvien elinympäristöjen kehittämisessä.

Pölyttäjäystävällisten hoitokäytäntöjen toteutuksessa tulee huomioida myös ihmisten terveys, alueiden yleinen siisteys ja virkistyskäyttö. Vilkaasti käytetyillä viheralueilla, puistoissa ja ulkoilureittien varsilla tulee olla mahdollista toteuttaa tarkoituksenmukaista niittoa alueiden hoidettavuuden, viihtyisyyden sekä esimerkiksi punkkiriskien hallinnan turvaamiseksi

15. Kommentit erityisesti metsäekosysteemien ennallistamista tukeviin toimenpiteisiin (artikla 12) / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Metsäekosysteemien ennallistaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä maanomistajien kanssa, sillä merkittävä osa metsistä on yksityisessä omistuksessa. Koska ennallistamissuunnitelman toimeenpano perustuu yksityisten maanomistajien osalta vapaaehtoisuuteen, tulee heidän osallistumistaan tukea riittävillä kannustimilla, neuvonnalla ja korvausjärjestelmillä.

Suunnitelmasta ei käy selvästi ilmi, mitä velvoitteita tai odotuksia kohdistuu kuntien omistamiin metsiin.

16. Kommentit tietopuutteiden ja seurantavelvoitteiden täyttämiseksi ehdotettuihin toimenpiteisiin / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 4)

Tuusulan kunta pitää tietopohjan vahvistamista ja seurannan kehittämistä ennallistamisasetuksen toimeenpanon kannalta erittäin tärkeänä. Luotettava, ajantasainen ja valtakunnallisesti yhtenäinen tieto luontotyypeistä, niiden tilasta ja lajistosta tukee kuntien maankäytön suunnittelua ja päätöksentekoa sekä helpottaa luonnon monimuotoisuutta koskevien ratkaisujen perustelua.

Suunnitelmassa todetaan, että seuranta perustuu sähköisiin tietokantoihin, paikkatietoon, kaukokartoitukseen ja olemassa oleviin seurantajärjestelmiin. Kuntien näkökulmasta jää kuitenkin epäselväksi,

mikä osa selvitys-, seuranta- ja raportointivelvoitteista kuuluu valtion viranomaisille ja mikä mahdollisesti kunnille.

Ennallistamisasetus edellyttää, että luontotyyppien tila tunnetaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 90 prosentilla niiden kokonaispinta-alasta. Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että Suomen ympäristökeskuksen vuosina 2027–2030 toteuttaman valtakunnallisen maastoinventoinnin tulokset integroidaan viiveettä kuntien paikkatietojärjestelmiin ja ovat maksutta kuntien käytettävissä. Näin alueidenkäytön suunnittelussa voidaan luotettavasti huomioida ennallistamisasetuksen heikentämättömyysvelvoitteet.

Lisäksi suunnitelmassa tulisi selkeästi täsmentää, riittääkö valtakunnallinen inventointi ennallistamisasetuksen tietopohjaksi vai edellytetäänkö kunnilta tämän lisäksi omia, tarkempia luontotyyppi-inventointeja tai muuta tiedontuotantoa. Samalla tulisi kuvata yksiselitteisesti kuntien selvitys-, seuranta- ja raportointivelvoitteet sekä niiden mahdolliset resurssi- ja rahoitusvaikutukset.

17. Kommentit suunnitelman kustannuksiin ja rahoituspohjaa koskeviin toimenpiteisiin / Materiaali: ennallistamissuunnitelman yhteenveto (luku 5)

Ennallistamissuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja riittävää rahoitusta. Kunnille ei tule syntyä uusia velvoitteita ilman, että niiden toteuttamiseen osoitetaan riittävät taloudelliset resurssit. Erityisesti kaupunkiekosysteemien viherryttämiseen, tiedon tuottamiseen sekä seurantaan tulee varata riittävä valtion rahoitus.

Kunta pitää tärkeänä, että ennallistamisen kustannuksia ja hyötyjä arvioidaan kokonaisuutena ja että rahoitusta kohdennetaan kustannustehokkaasti toimenpiteisiin, joilla saavutetaan samanaikaisesti luonnon monimuotoisuus-, ilmasto-, virkistys- ja hyvinvointihyötyjä.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta. Lisäksi kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jäsen Laitila esitti jäsen Lappalaisen kannattamana, että lausunnon kohtaan 11 lisätään seuraava lause:

"Arvokkaiden lintuvesien kunnostusta ja lintukosteikoiden perustamista Helmi- ja Sotka-ohjelmien puitteissa sekä niihin liittyvien vieraslajien torjuntaa tulee jatkaa."

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa täydennetyn lausunnon Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta selostusosan mukaisesti. Lisäksi kunnanhallitus päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

19	1.7.26 Ennallistamissuunnitelman yhteenveto
----	---

20	Lausuntopyyntö Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta
----	--

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 17	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 186	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 41	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 318	24.8.2026

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen TURVA-tapahtuman järjestäminen (Turvallinen Tuusula, varautuminen ja vapaaehtoistyö)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 24.03.2026 § 17

Valmistelija

Vähämäki Erkki, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitteessa](#) esitettiin nuorten arjen turvallisuutta edistävän turvallisuustapahtuman järjestämistä kutsuntojen yhteydessä. Aloite on sisällöltään erittäin kannatettava ja tukee kunnan tavoitteita nuorten hyvinvoinnin, turvallisuustietoisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Aloite annettiin juuri ennen koronapandemian alkamista, ja sitä seuranneet vuodet estivät laajojen yleisötapahtumien järjestämisen sekä ohjasivat kunnan ja yhteistyöviranomaisten toimintaa kriisinhallintaan ja poikkeusolojen järjestelyihin. Tämän vuoksi turvallisuustapahtumaa ei ole voitu toteuttaa tai edistää aloitteen tarkoittamalla tavalla.

Nykytilanne ja HYTE-palvelualueen resurssit

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) palvelualue on aloittanut toimintansa uudella rakenteella, ja palvelualueen muodostaminen on edelleen käynnistysvaiheessa. Tässä vaiheessa HYTE-palvelualueella ei ole käytettävissä sellaisia lisäresursseja tai henkilöstökapasiteettia, jotka mahdollistaisivat laajan, useiden viranomaisten ja järjestöjen yhteistoimintaa edellyttävän turvallisuustapahtuman toteuttamisen. Aloitteessa kuvatun kaltainen tapahtuma edellyttäisi merkittävää koordinoitua, ennakkosuunnittelua, viestintää, turvallisuusjärjestelyjä sekä vastuullista yhteistyön johtamista. Kunnan näkökulmasta kyse on useiden kuukausien valmistelua vaativasta kokonaisuudesta, joka edellyttää:

- selkeästi nimettyä projektiorganisaatiota
- työpanosta useilta toimialoilta
- laajaa kumppanuusverkostoa
- ulkopuolisia viranomais- ja järjestötoimijoita
- sopivien tilojen ja tapahtumarakenteen suunnittelua

Nykyisillä resursseilla HYTE-palvelualue ei pysty ottamaan vastuulleen näin laajaa kokonaisuutta.

Jos aloitetta halutaan viedä eteenpäin tulevaisuudessa, hyvänä vaihtoehtoina näemme esimerkiksi seudullisen tapahtuman kuntien yhteistyönä.

Esittelijä

vt. hyvinvointijohtaja Pentinmikko Ada

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

77(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 17	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 186	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 41	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 318	24.8.2026

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus 20.04.2026 § 186

Valmistelija

Vähämäki Erkki, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun jäsen Lepojärvi esitti, jäsen Anttalaisen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Hallintojohtaja Röntynen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 19.04.

Päätös

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 18.8.2026 § 41

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 17	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 186	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 41	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 318	24.8.2026

Valmistelija

Vähämäki Erkki, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtuustoaloitteessa esitetty turvallisuustapahtuma tukee kunnan hyvinvoinnin, turvallisuuden ja osallisuuden tavoitteita sekä nuorten turvallisuusosaamisen vahvistamista. Aloitteen tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia, mutta tapahtuman toteuttaminen edellyttää laajaa valmistelua, yhteistyötä useiden toimijoiden kanssa sekä erillistä resurssi- ja kustannusarviointia. Ensisijaisina kohderyhminä voidaan tarkastella perusopetuksen 9.-luokkalaisia ja toisen asteen opiskelijoita.

Tapahtuman alustavaksi kokonaiskustannukseksi on arvioitu noin 30 000-40 000 euroa. Kulut syntyvät siitä, että kunnalla ole omaa tapahtumatuottajaa, minkä vuoksi mahdollisessa toteutuksessa olisi todennäköisesti turvauduttava ulkopuoliseen palveluntarjoajaan, mikä kasvattaisi erityisesti suunnittelu-, koordinointi- ja tuotantokustannuksia. Näiden kulujen lisäksi projektiorganisaation ohjausryhmälle tulee resurssoida kunnan toimijoiden työaika.

Kunta osallistuu tällä hetkellä kutsuntoihin laajasti ja moniammatillisesti Ohjaamon, nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön toiminnan kautta. Puolustusvoimilta saadun tiedon mukaan Puolustusvoimien koulutuskeskuksen tilat ovat remontin vuoksi poissa käytöstä vuoteen 2030 saakka. Mahdollisen laajan turvallisuusaiheisen tapahtuman järjestäminen edellyttäisi siten kunnan omien tilojen tai muiden soveltuvien tapahtumapaikkojen hyödyntämistä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue on selvittänyt vastaavien turvallisuustapahtumien järjestämistä Keski-Uudenmaan alueella. Selvityksen perusteella lähikunnat tai Keski-Uudenmaan pelastuslaitos eivät tällä hetkellä ole toteuttamassa vastaavaa tapahtumakonseptia. Kunnan perusopetus vastaa turvallisuusteemojen käsittelystä osana opetusta ja muuta kasvatustyötä eri ikäryhmille kohdennetuin sisällöin. Tarvittaessa opetuksen tukena voidaan hyödyntää valtakunnallisia turvallisuuskoulutusmateriaaleja sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tarjoamaa asiantuntijaosaamista ja koulutuksia. Pelastuslaitoksen turvallisuussisältöjä on mahdollista kohdentaa esimerkiksi esiopetukseen sekä 4. ja 8. vuosiluokkien oppilaille. Lisäksi 9. vuosiluokan oppilaille tarjotaan sisältöjä muun muassa liikenneturvallisuudesta ja fyysisen koskemattomuuden turvaamisesta. Valtakunnallista ohjeistusta tyttöjen osallistumisesta kutsuntatilaisuuksiin odotetaan valmistuvaksi lähiaikoina, mikä voi osaltaan vaikuttaa tulevien toimintamallien arviointiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 17	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 186	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 41	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 318	24.8.2026

Edellä kuvattujen selvitysten, nykyisten toimintamallien ja käytettävissä olevien resurssien perusteella hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue ei tällä hetkellä pidä tarkoituksenmukaisena erillisen, laajamittaisen turvallisuustapahtuman käynnistämistä peruskoulunsa päättävälle nuorille tai kutsuntaikäisille. Turvallisuuteen liittyviä sisältöjä toteutetaan kuitenkin nykyisellään useiden toimijoiden yhteistyönä osana kunnan palveluita ja kasvatustyötä.

Esittelijä

hyvinvointijohtaja van Dijken Marjo

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun muutti esittelijä päätösehdotusta siten, että päätösehdotukseen lisättiin seuraava kohta: Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

80(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 17	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 186	20.4.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 41	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 318	24.8.2026

Valmistelija Vähämäki Erkki, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Kati Lepojärven ja Tuusulan puolesta valtuustoryhmän 7.10.2019 § 139 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun jäsen Lepojärvi esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

81(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Tuusulan osallistuminen Skutsi kuulee - hankkeeseen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 24.03.2026 § 18

Valmistelija

Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitetta](#) on arvioitu eri osa-alueiden kautta.

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☒ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☐ Elinvoiman edelläkävijä
- ☐ Sivistyksen suunnannäyttävä

Perustelut:

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☐ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☒ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut

Valtuutettu Anna Yltävä on jättänyt valtuuston kokouksessa 3.2.2025 valtuustoaloitteen Tuusulan kunnan osallistumiseksi Mielenterveyden keskusliiton Skutsi kuulee -ohjelmaan 2024-2026. Ohjelma on tarkoitettu 18–35-vuotiaille nuorille aikuisille, jotka haluavat tutustua luontoon sekä sen mahdollisuuksiin vahvistaa hyvinvointia.

Aloitteessa valtuutettu on esittänyt, että Skutsi kuulee -ohjelmaan osallistuminen toisi Tuusulaan lisäresursseja mielenterveystyöhön sekä uusia toimintamalleja luonnon hyödyntämiseksi osana hyvinvoinnin tukemista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteella on yhteys Tuusulan kuntastrategiaan, jonka yhtenä kulmakivenä on elämänlaatu ja yhteisöllisyys. Tuusulan monimuotoinen, saavutettava lähiluonto edistää asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä. Asukkaiden muuttuviin tarpeisiin vastataan erityisesti sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toiminnoilla.

Tuottavuus- ja talousnäkökulmat

Skutsi kuulee -ohjelmaan osallistuminen on kunnalle maksutonta. Ohjelmaan osallistuminen kuitenkin edellyttää, että kunnassa osoitetaan resurssit 1) luontolähtöisen mielenterveystyön kehittämiseen eri palvelualueiden välisenä yhteistyönä sekä 2) vapaaehtoisten luontolähtöisten rekrytointiin, haastatteluun ja kohtauttamiseen kohderyhmään kuuluvien kanssa.

Ohjelmaan osallistuminen mahdollistaa toimintamenetelmiin tutustumisen ja niihin liittyvien materiaalien hyödyntämisen. Samalla se kuitenkin edellyttää henkilö- ja taloudellisia resursseja toimintamenetelmien vaikuttavaan käyttöönottoon ja jalkauttamiseen.

Ylläpidämme ja kehitämme kunnassa aktiivisesti asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja mielenterveyttä edistävää toimintaa kulttuuri- ja kirjastopalveluissa, hyvinvoinnin palvelualueella ja vapaa-aikapalveluissa sekä yhteistyössä hyvinvointialueen, seurojen ja järjestötoimijoiden kanssa. Huomioimme myös luonnon hyvinvointivaikutukset ja niistä tiedottamisen sekä yleisemmin viestinnässä että uusien toimintatapojen kehittämisessä.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Yhteenvetona todetaan, että Tuusulan kunnan osallistuminen Skutsi kuulee -ohjelmaan voisi tuoda jonkin verran lisäarvoa kunnan tekemään ennalta ehkäisevään, hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön. Luontoarvot ja luonnon hyvinvointivaikutukset ovat todennettuja ja tärkeitä.

Skutsi kuulee -ohjelmaan osallistuminen ja sen toimintamenetelmien vaikuttava käyttöönotto edellyttää resursointia, jota ei vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnitelmissa ole. Tämänhetkisen tiedon mukaan ohjelma päättyy vuonna 2026. Tulemme huomioimaan luonnon hyvinvointivaikutukset ja niistä viestimisen palvelujen kehittämisessä.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

83(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Esittelijä vt. hyvinvointijohtaja Pentinmikko Ada

Päätösehdotus Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus 20.04.2026 § 185

Valmistelija Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Valtuusto 11.05.2026 § 39

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

84(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Päätösehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, valtuutettu Yltävä ehdotti asian palauttamista takaisin valmisteluun. Valtuusto hyväksyi palautusehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto päätti palauttaa asian takaisin valmisteluun.

Kunnanhallitus 25.05.2026 § 246

Valmistelija

Röntynen Antti-Pekka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Valtuusto on kokouksessaan 6.10.2025 § 177 päättänyt, että palautettu aloitevastaus on tuotava uudelleen käsittelyyn kolmen kuukauden kuluessa palautuksesta. Valtuusto on kokouksessaan 11.5.2026 § 39 päättänyt palauttaa valtuustoaloitteen valmisteluun.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää palauttaa valtuustoaloitteen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan valmisteluun siten, että se pyytää lautakuntaa toimittamaan vastauksen valtuustoaloitteeseen kunnanhallituksen käsittelyyn 25.8.2026 mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 18.8.2026 § 42

Valmistelija

Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Perustelut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Valtuutettu Anna Yltävä on jättänyt valtuuston kokouksessa 3.2.2025 valtuustoaloitteen Tuusulan kunnan osallistumiseksi Mielenterveyden keskus-liiton Skutsi kuulee -ohjelmaan. Ohjelma on tarkoitettu 18–35-vuotiaille nuorille aikuisille, jotka haluavat tutustua luontoon sekä sen mahdollisuuksiin vahvistaa hyvinvointia.

Aloitteessa valtuutettu on esittänyt, että Skutsi kuulee -ohjelmaan osallistuminen toisi Tuusulaan lisäresursseja mielenterveystyöhön sekä uusia toimintamalleja luonnon hyödyntämiseksi osana hyvinvoinnin tukemista.

Vastaus asiasisältöön

Luonnossa oleskelulla on tutkitusti myönteisiä vaikutuksia ihmisen mielen ja kehon hyvinvointiin. Jo lyhyt hetki luonnossa laskee sykettä ja voi lievittää stressiä ja ahdistusta. Luontoympäristössä voi rauhoittua yksin, tai jakaa positiivisia kokemuksia ja elämyksiä yhdessä muiden kanssa.

Skutsi kuulee -ohjelmassa järjestetään syksyllä 2026 nuorille aikuisille kohdennettuja ryhmämuotoisia tapahtumapäiviä luonnossa. Tapahtumapäivän lisäksi ohjelma sisältää syventäviä nelipäiväisiä Luontokursseja sekä Luontolähetti-koulutuksia vapaaehtoisille kiinnostuneille.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Nuorten Starttipajan ryhmä on ilmoittautunut Skutsi kuulee -ohjelman tapahtumapäivään syksyllä 2026. Luontokurssien toteutumisen ja ajankohtien varmistuttua selvitetään tuusulalaisten nuorten aikuisten kiinnostusta ja mahdollisuuksia kursseille osallistumiseen.

Luontolähetti -koulutus edellyttää yhteistyökumppanuutta MTKL:n kanssa sekä henkilöresursseja vapaaehtoisten luontolähettien rekrytointiin, haastatteluun ja kohtauttamiseen kohderyhmään kuuluvien kanssa. Mahdollisuuksia Luontolähetti -koulutuksen hyödyntämiseen selvitetään syksyn aikana.

Esittelijä

hyvinvointijohtaja van Dijken Marjo

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

86(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun muutti esittelijä päätösehdotusta siten, että päätösehdotukseen lisättiin seuraava kohta:
Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;

- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Lisäksi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 319
246/00.01.04.00/2025

Valmistelija

Luoderanta Annukka, Benson Emmi, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

87(101)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 18	24.3.2026
Kunnanhallitus	§ 185	20.4.2026
Valtuusto	§ 39	11.5.2026
Kunnanhallitus	§ 246	25.5.2026
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta	§ 42	18.8.2026
Kunnanhallitus	§ 319	24.8.2026

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Anna Yltävän valtuuston kokouksessa 3.2.2025 § 15 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 49
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 61
Kunnanhallitus	§ 320

9.6.2026
18.8.2026
24.8.2026

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorten ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyön käynnistämisestä Pohjois-Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 49

Valmistelija

Lakovaara Leena , etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitetta](#) on arvioitu eri osa-alueiden kautta.

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☒ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☐ Elinvoiman edelläkävijä
- ☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Perustelut:

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☐ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Tuottavuus- ja talousnäkökulmat

Aloitteella ei ole vaikutusta tuottavuuteen tai talouteen.

Vastaus asiasisältöön:

Tuusulassa nuorten ennaltaehkäisevä päihdetyö on vakiintunut osa koulujen ja nuorisotyön toimintaa, ja sitä toteutetaan suunnitelmallisesti useiden toimijoiden yhteistyönä.

Perusopetuksen yläluokilla ennaltaehkäisevää päihdekasvatusta toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti osana koulun arkea, erityisesti terveystiedon opetuksessa. Pääteisiin liittyviä teemoja käsitellään oppilaiden ikä- ja kehitysvaihe huomioiden sekä osana laajempaa

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 49
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 61
Kunnanhallitus	§ 320

9.6.2026
18.8.2026
24.8.2026

hyvinvointia ja terveellisiä elämäntapoja edistävää kokonaisuutta. Myös kokemusasiantuntijatoimintaa toteutetaan koko kunnan tasolla.

Nuorisotyön puolella nuorille tarjotaan päihteettömiä harrastus- ja tapahtumamahdollisuuksia sekä erityisesti juhla-ajankohtiin kohdennettua vaihtoehtoista toimintaa (esim. vappu ja koulujen päättäjäisviikonloppu), jolloin nuorten kokoontuminen ja päihteiden käyttö voivat lisääntyä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja tunteita sekä lisätä tietoa päihteiden vaikutuksista nuorille sopivalla tavalla. Keskeinen osa työtä on myös varhainen puuttuminen huolta herättäviin tilanteisiin sekä tiivis yhteistyö koulujen, huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa.

Kaikilla Tuusulan yläkouluilla on järjestetty kunnan kustantamia kokemusasiantuntijaluentoja osana Elämäni Sankarit ry:n *Pidä pääsi!* -kiertuetta. Luentokokonaisuudet on toteutettu kaikissa yläkouluissa, ja ne muodostavat osan kunnan yhteisesti koordinoitua päihdekasvatustyötä. Toiminta kattaa siis myös Pohjois-Tuusulan koulut.

Kouluilla on lisäksi mahdollisuus tehdä yhteistyötä erilaisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa osana muuta kasvatuksellista ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Yhteistyö perustuu koulukohtaisiin tarpeisiin ja käytettävissä oleviin resursseihin. Palveluita tarjoavat toimijat määrittelevät itse kohderyhmänsä ja sisältönsä.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Aloitteessa esitetty tarve kokemusasiantuntijaluentojen järjestämisestä Pohjois-Tuusulan kouluihin on jo huomioitu ja vastaava toiminta on toteutettu kaikissa Tuusulan yläkouluissa. Ennaltaehkäisevää päihdetyötä jatketaan kunnassa monimuotoisesti osana opetusta, nuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Mari Vesan ja useiden muiden valtuutettujen 6.10.2025 § 183 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, ehdotti jäsen Mari Vesa asian palauttamista valmisteluun. Jäsen Pirjo Lehtonen kannatti jäsenen Mari Vesa tekemää palautusehdotusta.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 49
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 61
Kunnanhallitus	§ 320

9.6.2026
18.8.2026
24.8.2026

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 18.8.2026 § 61

Valmistelija

Lakovaara Leena, Lukkarinen Melina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitetta](#) on arvioitu eri osa-alueiden kautta.

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia strategian kulmakiviä:

- ☒ Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- ☐ Elinvoiman edelläkävijä
- ☒ Sivistyksen suunnannäyttäjä

Perustelut:

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- ☐ 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- ☐ 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- ☒ 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- ☐ 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- ☐ 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- ☐ 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Tuottavuus- ja talousnäkökulmat

Aloitteella ei ole vaikutusta tuottavuuteen tai talouteen.

Vastaus asiasisältöön:

Kaikilla Tuusulan yläkouluilla on ollut mahdollisuus aikaisempina vuosina ottaa vastaan kunnan kustantamia luentoja osana Elämäni Sankari ry:n *Pidä pääsi!* -kiertuetta. Luentokokonaisuudet on

Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 49
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	§ 61
Kunnanhallitus	§ 320

9.6.2026
18.8.2026
24.8.2026

toteutettu kaikissa yläkouluissa, ja ne muodostavat osan kunnan yhteisesti koordinoitua päihdekasvatustyötä. Kunnan oppimisen yhteisistä varoista kustannettu toiminta on siis kattanut myös Pohjois-Tuusulan koulut.

Lukuvuonna 2024–2026 Hyrylän kehittämisverkoston ydintiimi on organisoinut Hyökkälän, Mikkolan ja Rykmentinpuiston koulun 7.–9.-luokkalaisille puhujakiertueen *Roadman-kulttuurin varjoissa*, joka käsitteli roadman-kulttuurin mukanaan tuomaa pelkoa, painetta ja rooliodotuksia. Luennolla on ollut puhumassa päihdekouluttaja ja kokemusasiantuntija. Puhujapalkkiot kustannettiin kunnan oppimisen yhteisistä varoista. Riihikallion, Kellokosken ja Jokelan koulujen yläkoululaiset eivät osallistuneet tilaisuuteen.

Mikäli tietyillä alueilla tai tietyissä kouluissa ilmenee erityistä tarvetta tehostetulle ennaltaehkäisevälle päihdekasvatukselle tai muun ilmiön kuten roadman-kulttuurin käsittelylle, kouluja tuetaan ilmiöiden käsittelyssä, ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja opetussuunnitelman toteuttamisessa.

Koulut voivat myös halutessaan sopia koulukohtaisesta yhteistyöstä kokemusasiantuntijatoiminnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa osana opetussuunnitelman mukaista ennaltaehkäisevää päihdekasvatusta. Yhteistyö perustuu koulujen itse määrittelemiin tarpeisiin ja koulun käytössä oleviin koulukohtaisiin resursseihin.

Lisäselvityksen perusteella voidaan todeta, että Tuusulan kunnan kouluilla on yhtäläiset mahdollisuudet ennaltaehkäisevän päihdekasvatuksen ja eri ilmiöiden käsittelyn toteuttamiseen ja yhteistyön rakentamiseen eri toimijoiden kanssa. Kaikkia kouluja tuetaan tarttumaan esiin nouseviin ilmiöihin ja toteuttamaan kasvatusta, jolla pyritään tukemaan nuorten turvallista kasvua.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Aloitteessa esitetty tarve kokemusasiantuntijaluentojen järjestämisestä Pohjois-Tuusulan kouluihin on jo huomioitu ja vastaava toimintaa on toteutettu kaikissa Tuusulan yläkouluissa. Ennaltaehkäisevää päihdetyötä jatketaan kunnassa monimuotoisesti osana opetusta, nuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Mari Vesan ja useiden muiden valtuutettujen 6.10.2025 § 183 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

18/2026

92(101)

Kasvatus- ja sivistyslautakunta § 49
Kasvatus- ja sivistyslautakunta § 61
Kunnanhallitus § 320

9.6.2026
18.8.2026
24.8.2026

Käsittely

Projektitoimiston päällikkö Olkkonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 18:28. Asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 18.35 - 18.40.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 320
24/00.01.04.00/2025

Valmistelija

Lakovaara Leena, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää
- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Mari Vesan ja useiden muiden valtuutettujen 6.10.2025 § 183 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Toimielinten pöytäkirjojen valvonta

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 321

Asiaselostus

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen ja pormestarin lisäksi kansliapäällikkö.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen mainituissa pöytäkirjoissa olevia toimielinten päätöksiä: Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta 13.8.2026

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 322

Asiaselostus

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Esityslistat

Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymä, hallitus 18.8.2026

Keski-uudenmaan työllisyysalueen johtokunta 18.8.2026

Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun johtokunta 20.8.2026

Keski-Uudenmaan Veden yhtymäkokous 20.8.2026

Pornaisten kunnanvaltuusto 24.8.2026

Uudenmaan maakuntahallitus 24.8.2026

Mäntsälän kunnanhallitus 24.8.2026

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

Päätös

Kunnanhallitus päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Muut asiat

Kunnanhallitus 24.8.2026 § 323

Asiaselostus**Henkilöstöasia**

henkilöstöjohtaja Kaltakari

Esittelijä

kansliapäällikkö Oksanen Annaliisa

**Päätösehdotus
Käsittely**

Kunnanhallitus päättää merkitä muut mahdolliset asiat tiedoksi.

Valtuuston 1. varapuheenjohtaja Ikkela, hallintojohtaja Röntynen, talousjohtaja Ora, sivistysjohtaja Liimatainen, hyvinvointijohtaja van Dijken ja hallintopalvelusihteeri Rojo poistuivat kokouksesta ennen asian käsittelyn alkua klo 20.26. Asian käsittelyn aikana pöytäkirjanpitäjänä toimi kansliapäällikkö Oksanen. Hallintopalvelusihteeri Rojo palasi kokoukseen asian käsittelyn päätyttyä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti merkitä muut asiat tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 304, § 305, § 307, § 308, § 309, § 310, § 312, § 314, § 316, § 317, § 318, § 319, § 320, § 321, § 322, § 323

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 306**HANKINTAOIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS (Kansallisen ja EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat)**

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Kansallisen kynnysarvon suuruus on 1.1.2017 lähtien:

- 60.000 € tavarat- ja palvelut
- 400.000 € terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut
- 300.000 € muut erityiset palvelut
- 150.000 € rakennus- ja käyttöoikeusurakat
- 500.000 € käyttöoikeussopimukset

I Hankinto-oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankinto-oikaisua. Hankinto-oikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Asianosaisen on vaadittava hankinto-oikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankinto-oikaisun sisältö

Hankinto-oikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankinto-oikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Hankinto-oikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankinto-oikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:
Tuusulan kunta
Kunnanhallitus
PL 60, 04301 Tuusula
kirjaamo@tuusula.fi

Hankintaoikaisun voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.

Hankintaoikaisun käsittelee päätöksentekijä.

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Hankintalain 146 §:n mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saadun tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Ensisijaisesti valitus tehdään hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puh. 029 564 3300
fax 029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 311, § 313, § 315**OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Kunnanhallitus, PL 60, 04301 Tuusula
sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi
puh. vaihde: 09 87 181

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.